Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. ◉ № 271 (6. 760) ◉ 1988 йил 28 ноябрь, душанба ◉ Баҳоси 3 тийин

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

◉ 26 декабрь куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси М. С. Горбачев раислигида СССР Олий Совети Президиумининг мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлисда ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советининг навбатдан ташқари XII сессиясини ўтказиш билан боғлиқ масалалар кўриб чиқилди.

Бугун тонгги газеталарда ана шу мажлис ҳақида расмий хабар ҳамда ўртоқ М. С. Горбачевнинг мажлисда сўзлаган нутқи эълон қилинган.

◉ 1988 йил 26 ноябрь Москва вақти билан соат 18 дан 50 минут ўтганда Совет Иттифоқида «Союз ТМ-7» космик кемаси учирилди, деб хабар беради ТАСС ахборотида. Космик кеманинг халқаро экипаж — кема командири Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт-учувчиси Александр Волков, бортинженер Сергей Крикалев ва тадқиқотчи космонавт Совет Иттифоқи Қаҳрамони, Франция Республикасининг гражданини Жан—Лу Кретьен бошқариб бормоқда. Бугун тонгги газеталарда кема командири ва тадқиқотчи космонавтнинг парвоз олдидан баёнотлари, космонавтларнинг таржимаи ҳоли берилган.

◉ «Правда» газетасининг тўртинчи саҳифасидаги «Мақсад — ижод» сарлавҳали мақолада Москва ёзувчилар ташкилоти правлениесининг биринчи секретари Ал. Михайлов адабиётчи дўстлари, Ёзувчилар союзи ва бундан буён қандай яшаш ҳақидаги ўз фикрлари билан ўртоқлашади.

Фидокор бунёдкорлар

◉ 12-трест 49-қурилиш бошқармасининг ўн иккинчи беш йилликнинг учинчи йили топшириқларини муддатидан олдин якунлаган Александр Камнеев етакчилик қилаётган монтажчилар бригадаси яна бир қувончли ютуққа эришди.

Бригада пудрати асосида меҳнат қилаётган бу коллектив 76 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариб, 1989 йил январь ойи планини ошириб адо этди.

Ютуқларда коллективда авж олган шахсий меҳнат беллашуви муҳим омил бўлмоқда. Аҳил коллектив 20 кишидан иборат бўлиб, уларнинг ҳаммаси ўз касбининг устаси, тажрибали бинокорлардир. Бригаданинг В. Глухов, Р. Эрмуҳаммедов, П. Мишин, Б. Сон каби илғорлари ойлик топшириқларини 2692 сўм ўрнига 2 минг 850 сўмлик қилиб бажариб, шахсий беллашувда ғолибликни қўлдан бермаётирлар.

Шу кунларда бригада аъзолари Бош универсал магазини қаршисида қад кўтараётган 12 қаватли 174 квартирали турар жой комплексида меҳнат қилишмоқда.

— Коллектив бригада пудрати асосида меҳнат қилишга бошқармада биринчилардан бўлиб ўтган, — дейди участка катта прорабн И. М. Аведикиди. — Турли миллат вакилларидан иборат А. Камнеев бригадаси барчага намуна бўлмоқда.

Кези келганда шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, А. Камнеев Чернобиль аварияси оқибатларини тугатишда қатнашган фидокорлардандир.

XXVI Тошкент шаҳар ва XXIII Тошкент область партия конференциялари олдидан

Мусобақа пешқадами

Шаҳримизнинг Киров район транспорт корхоналарнаро ўтказилган социалистик мусобақада трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармаси коллективи ғолиб чиқди. Электр транспортчилар қайта қуриш ва жадаллаштириш йўлидан бориб аҳоли хизматига ҳар куни 347 та трамвай, 305 та троллейбус чиқаришга эришдилар. Ҳар бир транспортнинг бир кунлик иши 11,5 соатни ташкил этди. Трамвайларнинг эксплуатация тезлиги соатига 15,6, троллейбусларда эса 16,6 километрга етди. Бу ютуққа иттифоқда ягона ҳисобланган комплекслашган «Красновосточное» депоси коллективи самарали улуш қўшди. Пешқадам электр транспорт корхонаси коллективи 10 ойлик давлат планини муддатидан илгари бажарди. Трамвайлар бўйича 7.543,0, троллейбуслар бўйича 5.273,4 минг километр йўл босилди.

Бошқарманинг авариясиз юрувчилар мастерлари Н. Дўсиматов, Ю. Маҳмудов, Н. Султонов, Н. Хўжаев, К. Сапаев, Г. Брежневалар «Энг яхши ҳайдовчи» фахрли номини олишга эришдилар. Юксак меҳнат интизомига эришган М. Бабаян етакчилигидаги 14, И. Костенко бошлиқ 5-троллейбус маршрути бригадаси ҳайдовчилари аҳолига юксак намунали хизмат кўрсатдилар. Ишчан А. Ҳакимов, Ш. Умаров, С. Гриднев раҳбарлигидаги бригада зарбдорлари машиналарнинг ремонт сифати ва самарадорлигини оширишда ўзлари кашф этган рационализаторлик таклифидан унумли фойдаландилар.

Ҳозирги қайта қуриш ва жадаллаштиришнинг долзарб палласида шаҳар электр транспортчилари ўн иккинчи беш йилликда 1 миллиард 315 миллион аҳоли манзилини яқин қилиш иштиёқида корхоналараро социалистик мусобақани янада кенг қизитиб юбордилар.

Ф. АБДУРАҲИМОВ.

Янги бинолар

Шаҳримизнинг Сергели районн кун сайин ривожланиб, чирой очиб бормоқда. Ўн иккинчи беш йилликнинг ўтган икки ярим йили давомида районда 135 миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди. 125 миллион сўмлик асосий фондлар ишга туширилди. Агар бу фактларни ўн биринчи беш йилликка таққослайдиган бўлсак, бутун беш йиллик давомида бажарилган иш ҳажмига тенг бунёдкорлик юмушлари уддаланганлиги маълум бўлади.

«Комфорт» ишлаб чиқариш бирлашмаси, электромеханика заводи, темир-бетон конструкциялари, қурилиш плиталари заводларида янги қувватлар ишга туширилди. Ҳажмли-блокли уйсозлик экспериментал комбинати, 5-йирик панелли уйсозлик комбинати ва бошқа объектлар тикланди.

Шу ўринда районда турар жой бинолари қурилиши ҳам жадал олиб борилаётганини алоҳида таъкидлаш керак. Айни пайтда социал-маиший объектларни тиклаш, хизмат кўрсатиш маданиятини юксалтиришга эътибор кучайди. Ўтган давр мобайнида 260 минг квадрат метр турар жой бинолари қуриб фойдаланишга топширилди. Уларнинг кўплари Қўйлиқ, Дўстлик, Спутник массивларида қад ростлади. Массивлар замонавий мактаб, боғчалар билан уйғун равишда тикланаётганлиги ҳам замон талабига мос. Район аҳолисининг социал-маиший хизматга бўлган эҳтиёжи 86 процент қондирилмоқда. Кўриниб турибдики, бу борада ҳали камчиликлар мавжуд. Лойиҳада унутилганлиги учун болалар майдончалари, пойафзал ремонти, химчистка, сартарошлик хизмати объектларини қуриш йўлга қўйилмаган.

Район меҳнаткашларига 850 ўринли поликлиника, мактабларaро ўқув-ишлаб чиқариш комбинати, музика мактаби, универсал магазин, минг ўринли ошхона, туғруқхона ва бошқа маиший объектлар хизмат кўрсата бошлади. Маиший объектлар иш тартиби ишчи ва хизматчиларнинг сменаларига мос ҳолда ўзгартирилди. Айни пайтда хизмат кўрсатиш маданиятини янада юксалтириш чора-тадбирлари изчил амалга оширилмоқда.

Шуни ҳам айтиш керакки, 1989 йил учун мўлжалланган социал-иқтисодий ривожланиш плани лойиҳасида 176 миллион 144 минг сўмлик капитал маблағ ўзлаштириш кўзда тутилган. Бу маблағнинг кўп қисми турар жой биноларини, маиший хизмат объектларини тиклашга сарфланади. Жумладан, иккита мактаб, тўртта болалар боғчаси қуриш мўлжалланмоқда. Турар жойларнинг кўпчилиги министрликлар ва идораларнинг маблағи ҳисобига, шунингдек, кооператив йўли билан қурилади.

Ш. СИДДИҚХЎЖАЕВ.

Беллашув ғолиблари

Тошкентдаги экскаватор ремонти тажриба-механика заводининг аҳил коллективи октябрь ойи топшириқларини 104,2 процент адо этди.

Заводда асосан ирригация ва мелиорация иншоотларида фойдаланиладиган турли механизмлар сифатли ремонтдан чиқарилади. 30 тонна юк кўтарадиган трайлерлар, чўмичли экскаваторлар, дизель ва бошқа механизмлар шулар жумласидандир. Николай Филимонов, Файзулла Хамитов, Тожибой Расулов ва бошқа илғорлар шу кунларда 1989 йилнинг биринчи квартали ҳисобига фидокорона меҳнат қилиб, ҳамкасбларига намуна бўлишмоқда.

Бўлажак қурувчилар ҳиссаси

Яқинда Тошкент қурилиш техникуми маъмурияти номига қуйидаги телеграмма келди:

«Ҳурматли Эрмат Абиров!

Сиз раҳбарлик қилаётган қурилиш техникуми талабалари совхозимиз далаларида фидокорона меҳнат қилиб, 1988 йил ҳосилини ўз вақтида нестнобуд қилмай йиғиб-териб олишда кўмаклашгандилар. Совхозимиз меҳнаткашлари йигит-қизларнинг кўмагидан беҳад хурсанд бўлиб, ўз миннатдорчиликларини етказишни сўрашади...».

— Техникумимизда таълим олаётган 482 студент бу йил Паркент районидаги «Паркент» совхозига чиқиб, деҳқонларга узум ҳосилини теришда кўмаклашгандилар,— дейди техникум директори Э. Абиров. — Бир ой давомида улар 20 минг тоннадан ортиқ узум териб бердилар. Бунда айниқса ўқитувчи М. Ўтаев бошчилик қилган бригада ҳашарчилари жонбозлик кўрсатишди. Уларнинг ҳар бири кунига ўрта ҳисобда 140—150 килограммдан ҳосил топширишди.

Аъло баҳоларга ўқиётган У. Хўжамов, А. Асанов, Н. Кенжаев сингари талабалар совхоз маъмурияти томонидан пул мукофоти ва вимпеллар билан тақдирланишди. Кино техникуми билан ўзаро социалистик мусобақада ғолиб чиққанликлари учун бўлажак қурувчилар кўчма Қизил байроқни қўлга киритдилар. Кўчма Қизил байроқ доимий сақлаш учун уларда қолдирилди.

ЗАМОНДОШИМИЗ

Шаҳар партия ташкилотининг сайланадиган органларига номзодлар

Эл ташвиши билан

Бекатда интиқиб кутиб турганингизда автобус келиб тўхтаса чеҳрангиз ёришиб кетади, шофёрга диддан миннатдорчилик билдириб, беихтиёр лабларингиз пичирлайди.

Кишиларнинг манзилини яқин қилиб, ҳурмат-эътиборга сазовор бўлаётганлар кўп. Ҳалол меҳнати, ширинсуханлиги билан эл олқишини олаётганлардан бири Эргаш ака Азаматовдир. У меҳнат қилаётган 2-автобус парки шаҳримиздаги илғор автохўжаликлардан ҳисобланади. Эргаш ака етакчилигидаги бригада беш йилликнинг 3 йиллик планини сентябрь ойидаёқ уддалаб қўйди. Пассажирларга намунали хизмат кўрсатиш бригада аъзоларининг шиорига айланган.

— Шаҳримиздаги транспорт хизмати айниқса автобусларнинг график асосида ҳаракат қилмаётганлиги ҳақида меҳнаткашлардан кўплаб шикоятлар тушяпти, — деди Э. Азаматов. — Бизда ҳам етишмовчиликлар кўп. Гоҳида бензин етмайди ёки эҳтиёт қисм топилмайди... Хуллас, қидирсангиз баҳона, сабаб топилаверади. Лекин, киши ўзига ўзи имтиҳон бериши керак. Топширилган ишни сидқидилдан бажараяпманми, деган саволга жавоб топиш лозим. Чунки, сен бошқаларнинг ишини кузатсанг, сенга кўз тикиб турганлар ҳам бор.

Халқ ташвиши билан яшаётган оддий шофёр Э. Азаматов республикамиз ҳокимиятининг олий органи — Ўзбекистон ССР Олий Советига депутат этиб сайланган. Яқинда бўлиб ўтган ўн биринчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг IX сессиясида Эргаш ака Азаматов республикани социал ва иқтисодий ривожлантиришнинг 1989 йилга белгиланган планларини бажариш борасида ўз фикри билан ўртоқлашиб, транспорт соҳасидаги ечимини кутаётган ўткир муаммоларни ўртага ташлади. Автомобиль транспорти, айниқса автобус хизматидаги камчиликлар, темир йўл транспортидаги нопоклик, юлғичликлар пассажирларнинг ҳақли норозиликларига сабаб бўлаётгани ҳақида депутатларга ахборот берди.

Эргаш аканинг биз билан суҳбатда таъкидлашича автобусларнинг тездан ремонттaлаб бўлиб қолишига нефть маҳсулотлари таъминотчиларининг кўзбўямачилиги ҳам сабаб бўляпти. Бензин таркиби тоза эмас, 2—3 хил маркадаги бензинни, ҳатто солярканн ҳам аралаштириб юборишади. Бу эса машинанинг энг нозик қисмини ишдан чиқаради. Шаҳримиз йўлларининг турли баҳона билан кавланиб кейин ўйдим, чуқур бўлиб қолаётгани, йўлсозларнинг пала-партиш ишлари сабабли нотекис бўлиб қолаётгани ҳам машиналарнинг қисмлари шикастланишига олиб келяпти.

Э. Азаматов бошлиқ бригада беш йилликнинг тўртинчи йили ҳисобига меҳнат қиляпти. 20 кишидан иборат коллектив зиммаларидаги топшириқни уддалаш билан бирга ёнилғидан тежаб-тергаб фойдаланиш, ҳар литр бензин харажати фойда учун сарфланишига эришяпти.

Аҳил ҳамкасбларнинг нияти янада катта. Келгусида ўзлари бошқараётган автобусларни ижарага олишга аҳдлашишди. Бу ишда Эргаш ака бош-қош бўляпти.

...Пассажирлар билан лиқ тўла автобус ўрнидан қўзғалди. Рулда оддий меҳнаткаш шофёр, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Эргаш Азаматов.

С. ШАМСИДДИНОВ.

◉СУРАТДА: Э. Азаматов ўзи делегат этиб сайланган Ҳамза район ҳисобот-сайлов партия конференциясининг яна бир делегати — 351-қурилиш-монтаж поездининг инженери Р. Паташникова билан суҳбатда.

Либос кўрки

Чиройли ишланган металл тугмача либоснинг кўркидир. Буни тайёрлашда ҳозирда автоматика воситаси ёрдамга келди.

Экспериментал фурнитура-пластмасса заводида техника янгилигига катта эътибор берилмоқда. Бунинг учун замонавий янги ускуна ўрнатилди. Янги линия қуввати йилига 50 миллион дона тугмача тайёрлашдан иборат.

Шунингдек, корхона Туркманистон ССРга 12,5 миллион, Тожикистон ССРга 9 миллион тугма етказиб бериб, олинган буюртмаларини бажарди.

О. ДИЛМУРОДОВ.

Телефон орқали мулоқот

Сиз нима дейсиз?

Сўнгги вақтларда биз матбуот, радио ва телевидениеда мутахассислар уюшган жиноятчилик деб атаётган иборага тобора тез-тез дуч келаяпмиз.

Уюшган жиноятчилик билан курашиш ниҳоятда мураккаб. Унинг имкониятлари ва жамият учун хавфини етарли даражада баҳоламаслик қатор районларда оғир оқибатларга олиб келди. Аммо ана шу курашни албатта олиб бориш керак. Бунда аҳоли ёрдами ва мадади катта аҳамиятга эга.

Шу кунларда СССР Ички ишлар министрлиги Жиноят қидирув бош бошқармасининг бир группа ходимлари Ўзбекистонга келишган. Улар уюшган жиноятчиликка қарши кураш проблемалари бўйича жамоатчилик фикрини ўрганишяпти. Улар оқшомхонларга ва шаҳар аҳолисига мурожаат этиб,

шу йил 29 ва 30 ноябрь кунлари соат 9 дан 20 гача 33-64-60 ва 56-36-08 телефонлари орқали уюшган жиноятчилик ҳақидаги ўз фикрлари, республика ва Тошкентда уюшган жиноятчиликка қарши курашнинг аҳволи ҳақидаги таклиф ҳамда мулоҳазаларини хабар қилишларини илтимос қиладилар.

Телефон орқали мулоқот самарали бўлиши учун ўз фикрингизни олдиндан аниқ ва тушунарли тузишингиз, уни СССР Ички ишлар министрлиги Жиноят қидирув бош бошқармасининг ходимларига қисқа ва лўнда баён этишингиз мақсадга мувофиқдир. Уюшган жиноятчилар группаларининг фаолияти ҳақида, уларни келтириб чиқарувчи сабабларни таг-туги билан тугатиш борасида ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ишидаги камчиликлар ҳақида ҳақиқатан ҳам бўлган, ўзингизга маълум фактларни мисол келтириш мумкин.

Жамоатчилик фикрининг объектив ва тўла таҳлил қилиниши учун ёшингиз, машғулотингиз, маълумотингизни хабар қилишингизни сўраймиз. Истасангиз исмингиз, фамилиянгиз, адресингизни айтишингиз мумкин.

Шундай қилиб эслатамиз, 29 ва 30 ноябрь кунлари соат 9 дан 20 гача 33-64-60 ва 56-36-08 телефонлари орқали сиз СССР Ички ишлар министрлигининг Жиноят қидирув бош бошқармаси ходимларига уюшган жиноятчилик ва унга қарши Тошкент шаҳрида олиб борилаётган кураш ҳақидаги ўз фикрингизни баён этишингиз мумкин.

Долзарб мавзу

Йилни зарбдор якунлайлик

XXVI Тошкент шаҳар партия конференцияси арафасида шаҳримиздаги кўплаб саноат корхоналарида иш маромида яхши ўзгаришлар сезилиб турибди. Буни ўн ойлик иш натижаларига қараб ҳам айтиш мумкин. Буюртмаларни етказиб бериш бўйича шартнома мажбуриятларининг бажарилишида бирмунча ижобий ўзгаришлар пайдо бўлгани қувончлидир, албатта. Аммо бугун бизни бу ўзгаришлар тўлиқ қаноатлантиролмаслиги табиий ҳол. Чунки ҳозирги талаб бошқача. Ҳали ўзимиз орзу қилган идеал даражага етиш учун жуда кўп иш қилмоқ керак.

Ахир, бизнинг маҳсулотларимизга кўз тикиб турган, шартномани не-не умидлар билан имзолаган дўстларимизга 55,9 миллион сўмлик маҳсулотни кам етказиб бердик. Бу озмунча нарсами?

Ёки 33 та корхона коллективи шаҳар саноатчиларининг катта ғайрат иштиёқига панд бериб қўйди. Шаҳримиздаги 21,7 процент корхона буюртмалар етказиб бериш юзасидан шартнома мажбуриятларини уддалай олмади.

Келинг, уларнинг номини айтиб қўяқолайлик. Булар «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси 15,5 миллион сўмлик, «Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмаси 2,4 миллион сўмлик, «Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмаси 2,1 миллион сўмлик, «Таштекстильмаш» заводи 2,7 миллион сўмлик, лак-бўёқ заводи 4 миллион сўмлик, «СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси 1,2 миллион сўмлик маҳсулотни буюртмачиларга етказиб бермади. Агар ёдингизда бўлса, биз бу корхоналарнинг кўпчилиги шаънига ҳар гап жиддий эътирозлар билдириб келяпмиз. Аммо таъсирини унча сезмаяпмиз. Аммо худди шу ўринда танқиддан тегишли хулоса чиқариб олаётган корхона раҳбарлари ҳам борлигини уларга эслатиб ўтмоқчимиз. «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси, картон таралари заводи, «Компрессор» заводи сингари корхоналарнинг раҳбарлари шулар жумласидандир. Улар аввал йўл қўйилган ортда қолишларга барҳам бердилар, меҳнат коллективларини руҳлантира билдилар ва ўн ойда юзлари ёруғ бўлди!

Тўқимачилик комбинати билан «Қизил тонг» ишлаб чиқариш бирлашмалари йирик корхоналар қаторига киради. Аммо улар савдо тармоқларига мўлжалдаги (ўзлари ваъда қилган) кенг истеъмол молларини тўла етказиб бермадилар. Бошқача қилиб айтганда улардан қарздор бўлиб қолмоқдалар. (Бу қарз 16,7 миллион сўмликни ташкил этгани ачинарлидир. Шунинг асосий қисми — 11 миллион сўми тўқимачилик комбинатининг ҳиссасига тўғри келади).

Хўш, буюртмалар планининг бажарилмаганининг сабаби нимада? Агар чуқурроқ разм солсак, бу ойдин бўлади-қўяди: 14 та корхона моддий-техника таъминотининг хизмат бўлимлари ишни аниқ йўлга қўймагани туфайли буюртмалар планини барбод этди. 9 та корхонада ишлаб чиқариш қувватлари тўла ўзлаштирилмаётгани ҳамда маҳсулотнинг янги турларини ишлаб чиқаришни ўзлаштиролмагани учун шундай аҳволга тушиб қолган. Бунгаку анча «тоқат» билан қарайдиган бўлиб қолганмиз. Бироқ ўтган йилнинг ўн ойига нисбатан бу йил шу давр мобайнида айрим кўрсаткичлар бўйича пасайишига йўл қўйган корхона раҳбарларига нима дейиш мумкин? Бу қайси корхоналар дейсизми?

Марҳамат: «Сигнал», «Средазкабель», «Қизил тонг», экскаватор ишлаб чиқариш бирлашмалари, «Таштекстильмаш», агрегат заводлари, «Ўртоқ» кондитер ва мебель фабрикаларидир.

28 та саноат корхонаси (ёки 16,3 процент корхона) маҳсулот тайёрлаш планларини пасайтириб юборишди. Лак-бўёқ, енгил металл конструкциялар заводи, 2-ёғочни қайта ишлаш, агрегат заводи, «Канон» ва бошқа корхоналарда шундай ҳол содир бўлди!

Шаҳар бўйича сифатнинг олий категориясидаги маҳсулотлар тайёрлаш ўтган йилнинг шу даврига нисбатан ошди. Ҳозир у жами ишлаб чиқарилаётган саноат маҳсулотининг салкам ярмини ташкил этади. Бу жуда қувончли. Ўтган йилга нисбатан силжиш бор. Аммо айни пайтда бу ютуққа «Сигнал» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси, мебель фабрикаси, бинокорлик материаллари комбинати сингари корхоналарнинг коллективлари етарли ҳисса қўшмаганликларини бугун очиқ-ошкора айтиб ўтмоқчимиз. Уларда маҳсулот сифатини оширишга етарли даражада эътибор берилаяпти, деб бўлмайди.

Айниқса биз шаҳримиздаги Енгил саноат министрлигига қарашли корхоналарда кўпгина янгиликлар содир бўлаётгани (улар янгича шароитда иш олиб боришаётгани) ҳақида авваллари кўп ёзган эдик. Лекин улар мақтовдан «тегишли хулоса» чиқариб олишмаяпти. (Ахир мақтов — яхши ишларга берилган наказ, даъват бўлиши керак-ку). Аммо январь-сентябрь ойларида улар ишлаб чиқараётган маҳсулотлар сифати (энг муҳим кўрсаткич бўйича) яхшиланмади. Демак, бу янги шароитда барча техник - иқтисодий тадбирларнинг пировард натижаси муҳим эканлиги ҳали яхши ўзлаштириб олинмаганини кўрсатиб турибди. Буни енгил саноат корхоналарининг кўпчилиги савдо ва бошқа ташкилотлардан маҳсулот сифати бўйича эътироз олганликлари, айрим маҳсулотлари брак қилингани, сортлари пасайтирилган ҳам тасдиқлайди.

КПСС XXVII съезди ва XIX Бутуниттифоқ партия конференциясида жуда аниқ-равшан вазифа қўйилган эди: маҳсулот аҳоли диди ва талабига ҳамда эҳтиёжига мос бўлмоғи керак! Чамаси, баъзи корхоналарда янги шароитда омилкорлик билан ишлашни ҳали тўла ўрганиб олмаган кўринишади, акс ҳолда у-бу қилинаётган яхшигина тадбирлар натижаси кишини қувонтириши у ёқда турсин, бунчалик ташвишга солмаган бўларди.

Ҳ. ИКРОМОВ.

Студентлар ибрати

◉ 159- қурилиш трестининг 22-қурилиш бошқармасида Қулмамат Зоитов номи ҳурмат билан тилга олинади.

У бошчилик қилаётган комплекс бригада аъзолари яқинда Тошкент трактор заводи массивида янги 279-ўрта мактабни муддатидан икки ой олдин битказиб, фойдаланишга топширдилар.

Бу меҳнат ғалабасида студент-ишчиларнинг ҳиссаси айниқса катта бўлди. Талабалардан Хўжамурод Холмуродов, Сами Баҳодиров, Ғайрат Йўлдошев, Хайрулла Суяров, Шермат Метталов кабилар ишда ҳам, ўқишда ҳам бошқаларга ўрнак бўлишяпти. Улар ўз касбининг усталари ҳисобланишади. Ёшлар Тошкент политехника институти ва Тошкент автомобиль транспорти ва йўллари институтида таълим олишади.

Х. УЛАШОВ.

Об-ҳаво ва саломатлик

28 ноябрдан— 4 декабргача

Ўзбекистон ССР Гидрометеорология марказининг маълумотларига кўра шу ҳафтанинг бошланишида Тошкентда ёғингарчиликсиз иссиқ ҳаво сақланиб туради. Ҳарорат кечаси 2—7 даража, кундузи 12—18 даража атрофида бўлади.

Ҳафтанинг ўрталарида об-ҳаво ўзгаради. Ғарбдан эсадиган шамол тезлиги секундига 9—14 метргача кучаяди. Ҳарорат пасаяди. Кечаси 4 даража иссиқдан 1 даража совуққача, кундузи 8—13 даража иссиқ бўлади.

Ҳафтанинг охирига бориб, кунлар яна аста-секин исий бошлайди.

Н. А. Семашко номидаги курортология ва физиотерапия илмий-тадқиқот институти Медик об ҳаво маълумотлари ва метеопрофилактика маркази мутахассисларининг фикрига қараганда, иттифоқимизнинг Европа қисми ғарбидан совуқ ҳаво оқимининг кириб келиши муносабати билан ҳафтанинг ўрталарида об-ҳавонинг айниши атмосфера босимининг ўзгариб туришига, ҳаво ҳароратининг пасайишига, ёғингарчилик бўлишига олиб келади. Бундай об-ҳаво шароити об-ҳаво ўзгаришларига мойил шахсларга ноқулай иқлим таъсирини ўтказиши мумкин. Юракнинг ишемик хасталиги, мия қон томирлари ва яллиғланиши хасталиклари, ўпка ва бўғин хасталиклари бўлган беморлар асабийлашишлари, уйқу қочиши, бош оғриши, юракда ва бўғинларда оғриқ сезишлари мумкин. Айримларнинг хаста органларида спастик характердаги оғриқ пайдо бўлиши мумкин.

Қон босими хасталиги бўлган беморларнинг қон босими кўтарилиши эҳтимоли бор.

Профилактика мақсадида юрак-қон томир хасталиклари бўлган беморларга даволовчи врачга мурожаат этиш, уларнинг тавсияси билан қон босимини ростловчи дори-дармонларни ва антиспастик препаратларни қабул қилиш тавсия этилади.

ЭКОНОМИКА САБОҚЛАРИ

Хўжалик ҳисоби дарси

МАҲСУЛОТ СИФАТИ ВА ДАРОМАД

9-машғулот

Янги шароитда маҳсулот сифатини узлуксиз яхшилаш муҳим аҳамият касб этади, чунки ишлаб чиқарилган маҳсулотнинг сифати қанча юқори бўлса, маҳсулот шунча тез реализация қилинади. Ҳар бир сўмлик товар маҳсулотининг қийматида маълум даражада фойданинг қиймати бўлади. Шу туфайли маҳсулот сифати ва даромад бир-бирларига узвий боғлиқдир.

Турғунлик даврида асосий эътибор маҳсулотнинг сонига қаратилган бўлиб, сифатга деярли аҳамият берилмаган. Шу туфайли харидорлар магазинларга кириб кўпинча «нарса кўпу олишга арзийдиганӣ йўқ» дейишади. Ваҳоланки, социалистик-конкуренция, олинадиган даромадни ошириб бориш бу — сифатни оширишга қаратилган механизмлардир. Шу туфайли меҳнат коллективи ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифатини имконият борича юқорига кўтариши керак.

Маҳсулот сифатининг ҳар хил хусусиятлари бўлиб, улар мамлакатимизда халқ хўжалигининг ва истеъмолчиларнинг талаблари билан аниқланади ва давлат стандартларида ўз аксини топади. Маҳсулотларнинг сифат кўрсаткичлари ҳар хил бўлиб, машина, механизмларда уларнинг эксплуатацион кўрсаткичлари билан аниқланса (машиналарнинг эксплуатация мобайнида ишончли ва бузилмай ишлаши, унумдорлиги ва ҳоказо), енгил саноатда эса маҳсулотнинг замонавий бўлиши, рангли фасони ва бошқа кўрсаткичлар билан белгиланади.

Ҳозирги кунда шаҳримиздаги кўпгина корхоналарнинг маҳсулот сифати ҳам ҳали қониқарли эмас. Шаҳар бўйича давлат белгиси билан чиқариладиган маҳсулотнинг салмоғи 15 процентга яқинлашиб келмоқда. Давлат қабули ҳар йили ўрта ҳисобда 7—8 процент маҳсулотни қўйилган талабларга мос келмаганлиги учун қабул қилишдан воз кечаяпти. Кўпчилик маҳсулотларнинг сифат кўрсаткичлари бузилса, уларни қайта яхшилаб бўлмайди.

Ҳозирги пайтда халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарадиган корхоналарда маҳсулот сифати уч категорияга: давлат белгиси билан чиқариладиган, биринчи ва иккинчи сортларга бўлинади. Ялпи ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг (халқ истеъмоли молларининг) тахминан 20 проценти давлат сифат белгиси билан, 60—70 проценти биринчи ва 10—20 проценти иккинчи сортлар билан чиқарилаётир.

Тошкентдаги 1- ва 2-пойафзал фабрикалари ҳозирги кунда сифати бирмунча юқори бўлган маҳсулотлар ишлаб чиқармоқдалар. Лекин шундай бўлишига қарамай кўпинча харидорлар «Бу корхоналарнинг маҳсулотларига ишониб бўлмайди, усти ялтироқ, ичи қалтироқ» дейдилар. Харидорларнинг ишончини йўқотиш осон, лекин ишончини қозониш учун ҳар доим юқори сифатли маҳсулот чиқариш керак бўлади. Маълумки, маҳсулотнинг сифати асосан ишлаб чиқариш жараёнининг элементларига, яъни меҳнат воситалари (хом ашё, энергия, материаллар, ёқилғи) ва меҳнатнинг сифатига боғлиқдир. Эришилган сифат кўрсаткичини юз фоиз деб олсак, тахминан 30—35 процент ишлаб чиқариш қуролларига, 25—35 процент ишлаб чиқариш предметларига ва 20—30 процент ишчиларнинг малакасига боғлиқ.

Маҳсулот сифатининг харидор талабларига мос келмаслигининг асосий сабабларидан бири кўпинча корхоналар халқ эҳтиёжини ўрганмаган ҳолда ўз имкониятларини кўзда тутиб товарлар ишлаб чиқарадилар.

Янги шароитда бундай усулда ишлаш корхонага ва унинг иқтисодий кўрсаткичларига анчагина салбий таъсир қилиши мумкин. Энди планга дуч келган маҳсулотни киритавермаслик керак. Янги шароитда умуман планнинг мазмуни ўзгарди. Илгари план план учун тузилса, энди план — нима билан ишлаб чиқариш, ким учун ва қанча ишлаб чиқариш дегани. Ҳар бир корхона, бирлашма шу шартни ҳисобга олиб, харидорларнинг эҳтиёжини чуқур ўрганиши лозим. Бунинг учун корхона, бирлашмаларда эҳтиёжни ўрганадиган мутахассислар бўлмоғи зарур.

Маҳсулот сифатини оширишнинг муҳим йўналишлари қуйидагича:

Ишлаб чиқариш жараёнини инженер-техник жиҳатдан пухта тайёрлашда ишлаб чиқаришда қўлланиладиган техника ва технологияни узлуксиз такомиллаштириш ва прогрессив технологик жараёнларни қўллаш; стандартлаштириш жараёнларини кучайтириш; маҳсулотни аттестациядан ўтиш жараёнини кучайтириш; маҳсулот сифати кўрсаткичларини планлаштириш системасини яхшилаш; ишлаб чиқариш жараёнларини автоматлаштириш ва уларни бошқаришда программалаштирилган бошқариш системаларини қўллаш; маҳсулот сифатини ўлчаш ва аниқлаш усулларини такомиллаштириш; ишлаб чиқариш ва меҳнат маданиятини ошириш; меҳнаткашларнинг малакасини ва меҳнат интизомини узлуксиз яхшилаб бориш; маҳсулот сифатини моддий ва маънавий рағбатлантирувчи системаларни такомиллаштириш.

Ҳозирги кунда сифатни бошқариш системаси қуйидаги босқичларда олиб борилади: «Ишчи — техника контроли — давлат қабули». Бу система асосан маҳсулот ишлаб чиқарилгандан кейин унинг сифатини текшириб, баҳо беради. Бундай усул, албатта брак маҳсулотнинг олдини ололмайди. Бунинг учун тайёр маҳсулотни иш куни мобайнида бир неча марта кичик-кичик партиялари билан назорат қилиб бориш керак.

«Тошкент трактор» заводи ишлаб чиқариш бирлашмасида жами бўлиб 56 та сифат группалари ташкил қилинган. Группаларга илғор ишчилар, цех технологлари, бригадирлар, мастерлар аъзо қилинадилар. Уларнинг асосий вазифалари цехларда маҳсулот сифатини кузатиб бориш ва узлуксиз яхшилаш чора-тадбирларини ишлаб чиқиб, амалда жорий қилиш. Лекин бизнинг кузатувларимизга қараганда баъзи группалар мутлақо ишламайди. Сабаби шуки, улар ўз ишларидан на моддий, на маънавий манфаатдорлар. Агар ўз ишлари туфайли сифат кўрсаткичини маълум миқдорда оширсалар, қўшимча мукофот олишга ҳақлидирлар. (Айрим план оширилиб бажарилган ойларда, кварталлардагина 5—10 сўм миқдорида мукофотланар эканлар). Умуман группаларнинг иши активлаштирилиб, улар иш жараёнида вужудга келадиган ҳар хил камчиликлар сабабини аниқлаб, уларнинг олдини олишга қаратилган тадбирларни амалга оширишга эътибор беришлари керак. Кузатишларга қараганда, рўй берадиган камчиликларнинг тури хилма-хилдир. Масалан, меҳнаткашларга боғлиқ бўлган камчиликлар, ишга эътиборсизлик ва масъулиятсизлик билан қараш; ГОСТ, ОСТ ва бошқа норматив-техник ҳужжатларда келтирилган талабларни бузиш; паст малака; маълумотнинг етарли бўлмаслиги; етарли иш стажига ва тажрибага эга бўлмаслик, мастер ва бошқа масъул ходимларнинг кўрсатмаларини бажармаслик.

Ишлаб чиқариш қуролларига боғлиқ бўлган камчиликлар; ишлаб чиқариш дастгоҳларининг, асбоб-ускуналарнинг ёмон аҳволда бўлиши ва етарли бўлмаслиги; яхши созланмаганлиги. Меҳнат шароитига боғлиқ бўлган камчиликлар; цехларда нормадан юқори даражада шовқин-сурон, вибрация ва ҳавонинг ифлослиги; иш жойларининг етарли ёритилмаганлиги; уларни ташкил қилишдаги камчиликлар; материаллар, хом ашё, асбоб-ускуналар билан узлуксиз таъминланмаслиги; ишчиларни қониқарсиз инструктаж қилиш; ишлаб чиқариш жараёнларининг паст даражада механизация ва автоматлаштирилгани; ишчиларга етарли даражада маиший хизмат кўрсатилмаслиги; ишлаб чиқариш цехларининг, корхона территориясининг ички ва ташқи қисмлари эстетик етарли жиҳозланмаганлиги ва бошқалар.

Маҳсулот сифатини яхшилашга қаратилган иш фақат ишлаб чиқариш корхоналаридагина эмас, балки маҳсулотнинг намунаси устида иш олиб борадиган илмий-тадқиқот, лойиҳа-конструкторлик институтлари, бюроларида ҳам олиб борилиши керак. Умуман, маҳсулот сифати масаласи мураккаб ва кўпқиррали муаммодир. Яқинда маҳсулот сифати тўғрисидаги Қонун лойиҳаси муҳокамага чиқди. Бу Қонунда ҳақли талаблар, шарт-шароитлар ўз аксини топади.

Янги шароитда ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш маҳсулот сифатини оширишга бевосита боғлиқ, шунинг учун бу иш узлуксиз, барча меҳнат аҳлининг иштирокида олиб борилиши керак.

С. САЛИМОВ,

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги тармоқлараро раҳбар кадрлар ва мутахассислар малакасини ошириш институтининг кафедра мудири, техника фанлари доктори.

Экономиканинг юксалиши жуда кўп омилларга боғлиқ. Агар «Узстройиндустрия» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли экспериментал механика заводининг Маҳкам Султонов бошлиқ слесарь-йиғувчилар бригадаси аъзолари билан суҳбатлашсангиз, улар энг аввало ҳар бир ишчи ўз вазифасига сидқидилдан ёндошиши зарурлигини айтишади. Уларнинг ўзлари бунга қатъий амал қилишади. Ойлик топшириқларни мунтазам равишда бир ярим ҳиссага етказиб адо этишмоқда. Бу ерда уйсозлик комбинатлари реконструкция қилиш учун планировкаси яхшиланган буюмлар ишлаб чиқаришга қолиплар тайёрланмоқда. Уларнинг мақсади йилни муваффақиятли якунлаш, корхонада эса доимо пешқадамлар сафида боришдир.

СУРАТДА: бригадир М. Султонов участка мастери О. Моторина билан буюмлар сифатини кўздан кечиряпти.

У. Усмонов фотоси.

Диққат, янгилик!

Янги сервис ҳизмати

Тошкент экскаватор заводи ер кавлаш техникасига хизмат қиладиган янги сервис пункти очди, деб хабар беради ЎзТАГ мухбири. Корхона вакиллари ўрта ва қуйи Волга бўйларида, шунингдек Уралдаги жуда кўп районларда ўз машиналарини эҳтиёт қисмлар билан таъминлайдилар.

Машинасозлар йил бошидаёқ ана шундай хизмат турини ташкил этишган эди. Бу эса хўжалик ҳисобини жорий этишнинг муҳим йўналишларидан биридир. Жойларда малакали мутахассисларни излаб топишди, улар янги хизмат соҳасига ишга олиндилар. Энг аввало Балтика бўйи, Ноқоратупроқ зонаси районлари, Ленинград области ҳамда Карелия назорат остига олинди. У ерларда машиналар жуда оғир шароитларда ишлатилади. Сервис хизматига сарфланган ҳаражатларнинг ўрни тезда қопланди. Чунки эндиликда хизмат қилиш ва ремонт соҳасидаги барча масалалар жойларнинг ўзида ҳал этилади, эҳтиёт қисмларни жўнатиш учун маблағ сарфлаш керак эмас.

Закавказье, Белоруссия, Украинада ҳам сервис пунктлари ишлаб турибди. Улар техниканинг бекор туриб қолишини кескин камайтиришга ёрдам берди. Ҳар бир пункт, энг аввало, эҳтиёт қисмлар билан таъминланади, ўзининг кўчма устахонаси бор. Заводдан энг муҳими, эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш талаб қилинади. Ҳозир корхонада эҳтиёт қисмларни ишлаб чиқарадиган ва уларни комплектлайдиган махсус участка қурилмоқда.

Илғорлардан А. Аҳмедова (чапда), А. Худойберганова, Г. Айтбоева ва М. Исмоиловалар салмоқли ютуқларни қўлга киритишяпти. Тошкентдаги тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг бичиқчилик цехи коллективи ўртасида улар ҳамкасбларига намуна бўлишмоқда.

А. Тўраев фотоси.

Бригадир ташвишлари

Владимир Алексеевич Иванов бригадаси Тошкент тўқимачилик комбинатининг 2-фабрикасида илғор коллективлар қаторида тилга олинади. Улар йиллик, квартал, ойлик план-топшириқларини ортиғи билан уддалашяпти. Лекин планни бажариш билан қайта қуришга муносиб ҳисса қўшаяпман дейиш мумкинми? Мухбиримизнинг В. А. Иванов билан суҳбати ана шу хусусда бўлди.

— Бизнинг участкани, аниқроғи бригадани фабриканинг оғир нуқтаси дейишади. Сабаблари кўп. Биринчидан, биз 8 хил ассортиментда газлама тўқиймиз. Одатда, битта бригада учун 2—3 хил газлама тўқиш норма ҳисобланади. Иккинчидан, бригадамизда тажрибали тўқувчилар ишлашади. Чунки материалларни турлича тўқиш учун кўп тажриба талаб этилади.

Ўтган ўн ойлик планни 106,7 процент қилиб бажардик. Лекин, бу билан шахсан мен ўзимни, шунингдек бригада аъзоларини давр талаби даражасида ишлаяпмиз, деб айта олмайман. Норма бўйича ҳар бир тўқувчи 19 дастгоҳни бошқариши керак. Биз 30—33 тадан дастгоҳни бошқариш норма деб ҳисоблаймиз ва ўзимиз шунга амал қиламиз. Тўқувчиларимиздан Г. Шарипова, Р. Аҳмедова, М. Йўлдошева, М. Колгановалар кунлик нормаларини 130—150 процентга уддалашяпти. Аммо ишимизнинг янада юришиб кетиши учун кўп муаммоларни ҳал этишга тўғри келади. Бригадамизга боғлиқ бўлган муаммоларни тездан ҳал этишга ўрганганмиз. Бу борада 21 кишилик коллективнинг ҳар бир аъзоси сидқидилдан ёндошади. Ҳар қандай шароитда бир-бирини қўллаб кетади. Бригадамизга кадрларни ўзимиз танлаймиз. Бу билан уста, тажрибали тўқувчилар қабул қилинаркан деб тушуниш керак эмас. Тўқувчиликка иштиёқи баланд, ишга сидқидилдан ёндошадиган, ўрганишдан эринмай, ўргатса қулоқ соладиганларни қабул қиламиз. Сир эмас, бундай кадрлар одатда кам учраяпти.

Бизга боғлиқ бўлмаган муаммоларга келсак, газлама тўқиш учун келтирилаётган, калаваланган иплар сифати ҳамон пастлигича қоляпти. Комбинатимизнинг тайёрлов цехидан юборилаётган бу иплар тез-тез узилиб қолади. Иплар узилишининг нормадан юқори бўлиши тўқувчи ишини мушкуллаштиради. Бу ҳақда комбинат дирекциясига кўп марта айтилди, маъмуриятга мурожаат қилавериб чарчадик.

Иқтисодий ислоҳот ҳар бир тийинни тежаш, сарфланаётган пулни даромад учун хизмат қилдиришни талаб этади. Комбинатимизда ҳали бу талабга тузукроқ эътибор қилиняпти деб бўлмайди. Тўғри, ҳамма муаммони бирдан ҳал этиб бўлмайди, лекин ҳар ҳолда тезроқ ҳаракат қилиш керак. Одатда, ҳар 500 дастгоҳга битта мастер ажратилиши керак. Бригадамизда 288 та дастгоҳ бор. Шунга ҳам бир мастер ажратилган. Бирор тузукроқ маслаҳат бермайди. Шу штатни бошқа ерга олса бўлади-ку. Бекорга ойлик сарф қилишнинг нима кераги бор?

Ойлик кунларида биздан ҳам тузук натижаларга эришган бригадалар чиқиб қолади. Уларнинг бир «сири» бор. Бу «сир»ни фабрика, комбинат раҳбарлари жуда яхши билишади. Очиғи «дўппи тор келиб», план «осилиб» қолганда шу «сир»ни қўллашади. Ҳар кимга ҳам хуш келавермайдиган бу усулдан биз воз кечганмиз. Айтайлик, бригада ёки цех ойлик планда оқсаяпти. Ой тугашига озгина қолган. Ана шунда дам олиш куни иш куни деб эълон қилинади. Қарабсизки, план тайёр. Гўё бу «сир»ни ҳеч ким сезмади. Лекин ишчилар ҳақида, уларнинг соғлиғи ҳақида ҳам ўйлаш керак-ку. Инсон омили тўғрисидаги гаплар ҳавога учмаслиги лозим. Мен бригадамиз аъзоларининг дам олиш кунларида ишга чиқишларига йўл қўймайман. Улар ҳақиқий дам олиб, маданий ҳордиқ чиқариб, яхши кайфият билан янги иш ҳафтасини бошлайдилар.

Мана шунга ўхшаш муаммолар ҳақида тез-тез баҳслар бўлиб туради. Раҳбарлар мени гоҳида нотўғри тушунишади. Лекин мен ҳар бир ишга сидқидилдан ёндошишни бурчим деб биламан. Зеро, қайта қуриш шуни тақозо этяпти.

Суҳбатни
С. ШАМСИДДИНОВ
ёзиб олди.

Такомиллашган агрегат

ССР 50 йиллиги номли «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси конвейеридан янги маркали агрегатлар тушириб олинмоқда.

Шулардан бири «Т100ХП» маркали агрегатдир. Бу янги тракторнинг двигатели қуввати оширилган, кабинаси такомиллашган бўлиб, ҳайдовчига қулай. Трактор осон бошқарилади. Янги трактор дала шароитида имтиҳондан яхши ўтди.

Машинасозлар Тошкент шаҳар XXVI партия конференцияси очиладиган кунгача такомиллашган ана шундай трактордан 68 тасини ишлаб чиқаришни кўзда тутишяпти.

Д. ОБЛАЕВ.

Республика бўйлаб хушхабарлар

⊙ Балиқчи район бройлер фабрикаси ишчилари учун барпо этилган посёлканинг янги кўчалари чароғон бўлиб кетди. 14 оила янги уйларга кўчиб кирди. Уйларга табиий газ, водопровод, канализация келтирилган, иссиқлик системаси уланган. Уй билан ёнма-ён томорқа участкалари, шунингдек молхоналар мавжуд. «Андижанводстрой» бирлашмасининг қишлоқ қурувчилари бу ерда яна ўнта уйни фойдаланишга топширганларидан кейин посёлкада барча қулайликларга эга бўлган коттежлар 50 тадан ошиб кетади.

⊙ Сурхондарё областининг Бойсун районида жойлашган «Мачай» ва «Қўрғонча» совхозларида асосий маҳ**сулот — беда уруғи етиштириш план топшириғи қарийб икки баравар ортиғи билан адо этилди. Ҳозир уруғликни тозалаш ва давлатга сотиш ишлари бормоқда. Дастлабки ҳисоб-китобларга кўра, бу икки совхоз қарийб 50 тонна пландан ташқари маҳсулот етказиб беради. Бу эса Сурхондарё областидаги пахтакор хўжаликларга алмашлаб экишни қатъий жорий этиш имконини беради.**

⊙ Жалолқудуқ район агросаноат бирлашмаси ҳузурида қишлоқ хўжалигида қўлланиладиган электр ускуналарини қайта тиклайдиган цех ишга тушди. Илгари ремонт қилиш учун бундай техникани қўшни областларга олиб боришга тўғри келарди. Андижон областида хўжаликларга илк бор ана шундай хизмат тури кўрсатила бошланди. Цех ходимлари хўжалик ҳисобига ўтишга тайёрланиб, енгил автомашиналарга техника хизмати кўрсатадиган станция очишни ҳам мўлжаллашмоқда.

⊙ Сирдарё областидаги Кичанов номли совхозда бирданига ўн оила ҳовли тўйини нишонлади. Мирзачўл ўзлаштирувчилари ветеранларидан ўн киши бу уйларни ҳеч қийналмай барпо этдилар. Меҳнат коллективи кенгашининг қарорига биноан уй қурувчиларнинг ҳар бирига зарур бўлган пулнинг ярмини— 9 минг сўмни хўжалик тўлади. Қолган ярмидан атиги 3 минг сўмни қурилиш эгаларининг ўзлари қўшдилар. Пулнинг қолганини улар йигирма йил мобайнида бўлиб-бўлиб тўлайдилар.

Кейинги йилларда хўжалик ҳисобига ўтган Кичанов номли совхоз барқарор даромад кўрмоқда. Пахтакорларнинг ўзлари ҳам яхши пул топаяптилар. Шунинг учун ҳам коллектив уй-жой ва маданий-маиший қурилишни авж олдириб юбориш учун катта имкониятларга эга. Келгуси йили бу ерда яна 100 та коттеж барпо этилади, 395 ўринли типовой мактаб қурилиши бошлаб юборилади.

⊙ Сирдарёдаги Кичанов номли совхоз дирекцияси ўз ходимларига янги хизмат турларини таклиф этди. Хонадонлар ўз ихтиёрларидаги молларни боқиш учун хўжаликнинг янги фермасига топширишлари мумкин. Мол эгалари ем-хашак ҳамда молларни парвариш қилганлик учунгина ҳақ тўлашади, сут ва гўшт тўлалигича уларга қайтарилади. Совхозга бунинг қандай фойдаси бор? Асосий ишлаб чиқаришда меҳнат унумдорлиги кўтарилганлиги, ходимларнинг дам олиши мазмунли бўлиб қолганлиги, марказий қўрғоннинг экологик ҳолати яхшиланганлиги ана шу саволга жавоб бўлади.

Урганчдаги ёғ-мой комбинатининг ёрдамчи хўжалиги ходимлари дастлабки бодринг ҳосилини йиғиштириб олишга киришдилар. Жувозкашлар ўз маблағларига бу ерда 1,2 гектар майдонда теплица барпо этдилар. Бу йил қишдаёқ улар полиз маҳсулотлари билан бирга цитрус ўсимликлари ҳосилини ҳам оладилар.

Ёрдамчи хўжалик кенгайтирилмоқда. Қорамол ва қўй боқиладиган ферма реконструкция қилинмоқда. Демак, завод ошхонасида тайёрланадиган таомлар хилма-хил ва арзонроқ бўлади. Комбинат меҳнатчилари ўз аграр цехларидан гўшт, сут, сабзавот, ош кўклар олишмоқда.

⊙ Сирдарё областининг кўп миллатли Дўстлик районида маҳаллий матлубот жамияти ходимлари арман ва грузин нонларини ёпишни йўлга қўйдилар. Аҳоли ўртасида машҳур бўлиб кетган нонвойхонага «Учрашув» деган рамзий ном берилди.

(ЎзТАГ).

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

ТАСС мухбирлари ёзадилар

Греция—Совет симпозиуми

АФИНА. Греция пойтахтида «Эллада билан Россия ўртасида маданий ва иқтисодий алоқаларнинг минг йиллиги» деган симпозиум иш бошлади. Симпозиумни Россияда христианлик қабул қилинишининг минг йиллиги муносабати билан бу йил ЮНЕСКО ўтказаётган тадбирлар доирасида халқаро савдо палатаси билан мазкур палата Греция миллий комитетининг Шарқ-Ғарб комитети уюштирди.

Симпозиум ишида тарих, экономика ва ижтимоий муносабатлар соҳасида иш олиб бораётган Совет ва Греция олимлари ҳамда мутахассисларининг катта группаси, шунингдек руҳонийларнинг намояндалари қатнашмоқдалар. Улар уч кун давомида Греция—Россия алоқалари қарор топиши масалаларини, икки давлат ўртасида турли соҳалардаги муносабатларнинг ривожланиши муаммоларини, уларни келгусида мустаҳкам истиқболларини муҳокама қиладилар.

— Греция билан Россия ўртасидаги тарихий муносабатлар, — деди симпозиумда сўзга чиққан Греция Савдо министрининг ўринбосари Георгиос Даскалакис, — мустаҳкам пойдеворга эга. Греклар энг оғир дамларда Россия давлатига доимо ёрдам сўраб мурожаат этганлар. Даскалакис икки мамлакат ўртасидаги алоқаларни кенгайтириш зарурлигини уқтирди ва М. С. Горбачев эълон қилган янгича фикрлаш сиёсати бунга кўп жиҳатдан кўмаклашишини таъкидлади.

Афғонистондаги вазият

КОБУЛ. Афғонистон армиясининг бўлинмалари муросасиз оппозициянинг отрядларига қарши бир қанча муваффақиятли операцияларни ўтказдилар. Қандаҳор, Балх, Ғилмонд, Пактиё, Лағмон ва Нанграҳор вилоятларидаги жанглар давомида экстремистлар ўтган 24 соат мобайнида ўнлаб ўлдирилган ва жароҳатланган одамларидан маҳрум бўлдилар, кўп миқдорда қурол-яроғ, жумладан реактив снарядларни учириш учун қурилмалар, миномётлар, ўқ-дорилар, турли миналар ўлжа олинди ва йўқ қилинди.

Афғон солдатлари чегара яқинидаги Торхам шаҳри ва Нанграҳор вилоятидаги Дака аҳоли пункти районида жанг ҳаракатларини ўтказиш вақтида кимлиги аниқланмаган 70 та мурдани топдилар, деб хабар қилди БАХТАР агентлиги. Мурдалар пластик қопларга жойлаб қўйилган экан. Тергов органлари ана шу одамлар қийноқ натижасида ўлган, деган хулосага келдилар. Баъзи мурдаларнинг юзларида химиявий моддаларнинг таъсири кўриниб турарди, қўл ва оёқлари кишанлаб қўйилган эди. Жанглар давом этаётганлиги сабабли тафтишни тўхтатиб туришга тўғри келди. Экстремистлар Пактиё вилоятидаги Гардез шаҳрига ракета ёғдирганлари натижасида бир бола нобуд бўлди ва уч киши жароҳатланди.

Ўтган кеча-кундузда яна 320 киши Покистондан Забул вилоятига қайтиб келди. Маъмурлар уларнинг қадрдон қишлоқларига етиб боришлари учун транспорт бердилар. Республика Ёзувчилар союзи баёнот бериб, унда БМТ раҳбарлигида Афғонистонга доир халқаро конференция чақириш зарурлиги қайд этилади. Ёзувчиларини шу мақсадга эришиш йўлида зўр куч-ғайрат сарфлашга чақирди.

Объективда—ЧССР

«Фаворит» енгил автомобили жаҳонга машҳур «Шкода»нинг янги модификациясидир. Мазкур автомобилнинг кўркам ташқи кўриниши аъло даражадаги техник параметрлар билан уйғунлашиб кетган.

Ана шу енгил машиналарни кўплаб ишлаб чиқаришга киришган Чехословакия автомобилсозлари йил охирига қадар 40 мингта шундай машина етказиб беришни мўлжаллашяпти. Режаларга кўра 1990 йилга келиб ҳар йили 180 мингта «Фаворит» машиналари ишлаб чиқарилади.

Янги машинанинг халқаро премьераси келаси йилнинг бошларида Амстердамда ўтадиган автосалонда бўлади.

СУРАТДА: «Фаворит» йиғув жараёнининг сўнгги босқичида.

ЧТК—ТАСС фотоси.

Ливандаги аҳвол

БАЙРУТ. Чоршанба куни фаластинликларнинг Айн ал Хилва лагерида Исроил авиациясининг 22 ноябрдаги ҳужуми қурбонларини дафн этиш маросими бўлди. Тель-Авивнинг навбатдаги ваҳшиёна хуружи натижасида олти киши нобуд бўлди ва 10 киши жароҳатланди. Жанубий Ливаннинг Сайда шаҳридан шарқроқда кескин вазият сақланиб қолмоқда. Кеча, фаластинликларнинг Айн ал Хилва ва Мия-Мия лагерлари осмонида Исроил ҳарбий-ҳаво кучларининг самолётлари бир неча марта пайдо бўлиб турар жой кварталларига ракета-бомба зарблари ураётганга ўхшаб учиб ўтди. Исроилликларнинг ҳарбий катерлари Тир шаҳри чеккасидаги Рашидия лагерига бевосита яқин жойда Ливаннинг территориал сувларида изғиб юрди.

Ливан матбуоти мамлакатнинг босиб олинган жанубий қисмида интервентларнинг ҳарбий тайёргарликлари тўғрисида ташвишланиб хабар қилади. «Хавфсизлик зонаси» деб аталмиш зона доирасидаги Маржаюн аҳоли пункти районига ўтган кунлар ичида Исроил территориясидан катта калибрли тўплар келтирилди, кеча ана шу тўпларни синаб Даллафа посёлкасига қарата ўқ отилган. Кфар—Хунакт қишлоғи яқинида босқинчилар билан «жанубий Ливан армияси» қўғирчоқларининг механизациялаштирилган қўшма соқчилари составидаги бронетранспортёр Ливан партизанлари қўйган минага дуч келиб портлаб кетди. Экипажнинг икки аъзоси сафдан чиқарилди.

Кеча Ғарбий Байрутнинг жанубий чеккаларида Ливандаги шиаларнинг иккита энг йирик Шия гуруҳи —«Амал» ҳаракати билан эронпарастларнинг «Хезболлоҳ» ташкилоти жангарилари ўртасида катта калибрли пулемётлар ва гранатомётлардан отишмалар давом этди. Тўқнашувлар чоғида икки киши ўлдирилган ва 10 киши жароҳатланган. Сурия қўшинлари пойтахтнинг жанубий чеккаларидаги турар жой кварталларида соқчилик қилмоқдалар.

Телетайп лентасидан

БЕРЛИН. Берлинда Ёшлар ва студентлар XIII жаҳон фестивали халқаро тайёргарлик комитетининг мажлиси бошланди.

Мазкур анжуманда планетадаги беш қитъа миллий ёшлар ва студентлар ташкилотларининг вакиллари қатнашмоқда. Улар фестивалнинг сиёсий программасини қабул қилишлари ва халқаро тайёргарлик комитети раҳбар органларининг составини тасдиқлашлари керак. Бундан ташқари, АДН агентлигининг таъкидлашича, мажлисда фестиваль ҳаракатининг истиқболлари тўғрисида кенг мунозара ўтказилади.

ПРАГА. Чехословакиянинг Брно шаҳрида халқаро студентлар илмий конференцияси очилди. Болгария, ГДР, Польша, СССР ва ЧССРдан келган ёш мутахассислар электроника ва автоматлаштиришни ривожлантириш истиқболларига, ишлаб чиқаришда, экономикани бошқариш соҳасида фан ва техниканинг энг янги ютуқларини қўлланишга бағишланган муаммоларни муҳокама қилмоқдалар. Конференция иши ихтисослаштирилган олти секцияда ўтади. Секцияларда микроэлектроника, кибернетика, ўлчов ва ҳисоб техникаси соҳасида студентлар ишланмалари батафсил муҳокама қилинади. Бўлажак инженерлар ва олимларнинг бир қанча ишлари Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо мамлакатларнинг халқаро ҳамкорлиги доирасидаги вазифаларни ҳал этиш билан боғланган.

САНЪАТИМИЗ САРЧАШМАСИ

Юксак парвоз сари

Театр режиссёри, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Рустам ҲАМИДОВ билан суҳбат.

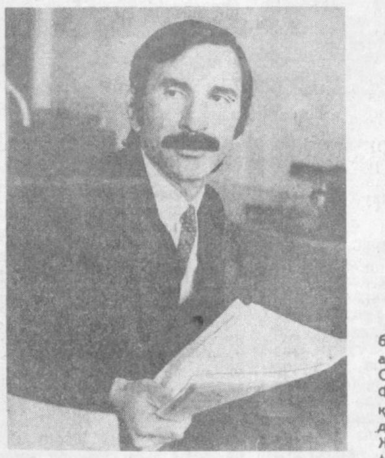

— Рустам Муҳсинович, сизни, бутун театр коллективини театрнинг қутлуғ етмиш йиллик тўйи билан оқшомхонлар номидан қутлашга ижозат беринг.

— Миннатдорман. Бу фақатгина театримизнинг эмас, барча мухлисларнинг, барча санъатсеварларнинг, қолаверса ўзбек миллий театр санъатининг ҳам тўйидир.

— Албатта. Чунки Ҳамза театри ўзбек совет миллий театри, ўзбек совет санъати сарчашмаларида турган табаррук даргоҳдир. Рустам Муҳсинович, бугун шу юбилей муносабати билан театрнинг ижодкорлари, репертуари, ютуқлари ва муаммолари ҳақида суҳбатлашсак.

— Айни муддао бўлади.

— Дастлаб театр режиссёри сифатида ўзингиз ҳақингизда сўзлаб берсангиз...

— Бироз ноқулай бўлармикан... Ҳай, майли. Шу муқаддас театрга қадам қўйганимга — режиссёр сифатида иш бошлаганимга 16 йил бўлди. Ўттизга яқин пьесани саҳналаштирдим.

— Оилангизда сиздан бошқа санъаткорлар ҳам борми!

— Бўлганда қандоқ! Бадиий сўз устаси Муҳсин Ҳамидовнинг фарзанди қобилиман. Рафиқам педагог. Шоира Ҳамидова Тошкент театр ва рассомлик санъати институтида дарс беради. 3 фарзандимиз ҳозир мактабда турли синфларда ўқийди.

— Ота изидан кетган экансизда!

— Тўғрироғи ота изига қарши борганман. Отам ҳеч қачон «Сен актёр бўласан» демаганлар. Врач бўл, дердилар. Начора, ишчилар сулоласи бор, санъаткорлар сулоласи ҳам бўлса нима қилибди?

— Режиссёр сифатидаги илк ишларингиз ҳақида тўхталиб ўтсангиз...

1978 йили Тошкент театр ва рассомлик санъати институтининг режиссёрлик факультетини тугатиб, театрга ишга келганимда менга Иброҳим Раҳимнинг «Чақмоқ» пьесасини тутқазишди. Қўлимдан келганча таҳлил қилиб саҳнага олиб чиқдим. Томошабинларга манзур бўлди. Кейин Иззат Султоннинг «Кўрмайин босдим тиконни» пьесасини саҳналаштирдим. Билсангиз керак, муҳаббат мавзуида эди.

— Сиз жуда бахтли режиссёрсиз. Нега деганда Сора Эшонтўраева, Наби Раҳимов каби етук санъаткорлар билан бирга ишлаяпсиз...

— Бу маънода сиз ҳақсиз. Оқсоқол актёрларимиз ҳамма ишда бизга, яъни ёшларга бажонидил кўмаклашадилар. СССР халқ артистлари Наби Раҳимов, Сора Эшонтўраева, Зикир Муҳаммаджонов, Ўзбекистон ССР халқ артистлари Замира Ҳидоятова, Икрома Болтаева, Эркли Маликбоева, Яйра Абдуллаева, Саъдихон Табибуллаев, Турғун Азизов, Ғани Аъзамов, Ёқуб Аҳмедов, Рихси Иброҳимова, Ойдин Норбоевалар, талантли актёрларимиздан Теша Мўминов, Саидкомил Умаров, Ширин Азизова, Мурод Ражабовлар ўз ролларини қойилмақом ижро этиш билан бирга, ҳар соҳада ёшларга ўрнак бўлишади.

Юқорида сулола ҳақида айтувдик. Бу борада Жамшид ва Гавҳар Зокировааларга жуда ҳавасим келади.

— Кейинги йилларда театрга кўплаб ёшлар таклиф қилиняпти.

— Худди шундай. Чунки, театрнинг бош режиссёри Ўзбекистон ССР халқ артисти, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати Латиф Файзиев ёшларга катта умид билан қараяпти. Конкурс ўтказдик. Конкурсдан ўтган Фотиҳ Жалолов, Равшан Жўраев, Фатҳулла Маъсудов, Беҳзод Муҳаммадкаримов, Самиғ Ғаффоров, Шоҳида Исмоиловалардан устозлар ҳам, томошабинлар ҳам мамнун.

— Сизнингча қандай ҳолатлар театрни мушкул аҳволга солиб қўяди!

— Театрни доимо қийнаб келадиган бир муаммо бор. Бу яхши пьеса, замонавий пьесанинг камлиги. Бошқа муаммоларни ҳал қилса бўлар...

— Сиз оригинал саҳна асарларини назарда тутяпсизми!

— Худди шундай. Бу соҳада устоз Комил Яшинга, кейин Ўлмас Умарбековга раҳмат айтгим келади... Ўлмас аканинг қаламига мансуб пьесаларда ўткир социал муаммолар қаламга олинган. Айниқса, «Шошма, қуёш», «Қиёмат қарз», «Аризасига кўра», «Кузнинг биринчи куни», «Курорт» спектаклларини кўрганмисиз? Ҳаммасида инсон тақдири, инсон қадри ҳақида сўз боради. Шу каби спектакллар кўп бўлса қани эди.

— Рустам Муҳсинович, театрдаги янгича анъаналар ҳақида сўзласангиз.

— Кейинги пайтларда театримиз область театрлари учун ўзига хос ижодий мактабга айланяпти. Яқинда Сурхондарё область драма театрининг режиссёри Мансур Равшанов янги спектакль постановка қилади. Бу анъана давом этаверади. Яъни, ҳар бир область театрининг режиссёри келиб, биз билан ҳамкорликда ишлайди. Бу ҳам ижодий мактаб, ҳам тажриба алмашишдир. Келгусида ўз навбатида биз ҳам область театрларига бориб бирон спектакль саҳналаштиришимизга тўғри келар. Шахсан мен бажонидил бу ишни бажараман.

Мени ташвишлантирадиган бошқа ҳол бор: бу гастроль чоғларида актёрларга бўлган муносабат. Ахир биз одамлар учун, уларнинг маънавий оламини бойитиш учун, уларга руҳий озиқ бериш учун шунча йўл босиб гастролга борамиз. Тўғри эмасми? Гоҳида томошабинларнинг ҳорғин чеҳраларига қараб, руҳимиз тушиб кетади. Сезиб турамиз, улар тўғри даладан келишган...

Кейин актёрларга, кечирингу, мутасадди ўртоқларнинг муносабати ҳақида ҳам тўхталай. Бу йил Хоразм гастроллари чоғида область партия комитетининг биринчи секретари (ҳозир у киши Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари) М. Мирқосимов бошлиқ область раҳбарлари биз билан бир нечта районларга борди, шарт-шароитларимизни кўрди, томошаларда қатнашди. Бундай эътибордан жуда руҳланиб кетдик. Томошаларимиз кўтаринки руҳда ўтди. Афсуски, ҳамма ерда ҳам шундай бўлавермайди.

— Театр саҳнасида сиз постановка қилган энг яхши спектакль қайси! Албатта, ўз назарингизда...

—Чингиз Айтматовнинг «Асрга татигулик кун» спектакли. Эътибор беринг, ўзбек саҳнасида қирғиз адибининг қозоқ биродарларимиз ҳаётидан олиб ёзилган асари!

Асардаги Едигей ролини СССР халқ артисти Зикир Муҳаммаджонов яратган. Айтишим мумкинки: бу роль атоқли актёримиз ижодида ҳам алоҳида саҳифа.

Биз бу асарни Вахтангов номли театрдан кейин Ўрта Осиёда биринчи бўлиб саҳналаштирдик. Чингиз Айтматовнинг асарида гражданлик руҳи жуда баланд. Замондошимиз, доимо курашларда бўлувчи инсон Едигей эса шоҳ Эдипларга тенглашиб қоладиган образ.

Антик драмаларда хор бор. У воқеаларни бир-бирига боғлаб туради. Биз ҳам спектаклга 8 киши — хор киритдик. Улар бош қаҳрамон образининг яна ҳам ёрқинлашувига, асар мазмунининг чуқурлашувига ёрдам беради.

Москвалик театршунос, танқидчи Евгений Данилович Сурков театр юбилейи муносабати билан Тошкентга келганда бир нечта спектаклларимизни кўрди. «Асрга татигулик кун»ни ҳам. Шундан кейин у киши актёрларимиз маҳоратига юқори баҳо берди. «Москвадан бекорга тўрт соат сарфлаб учиб келмаган эканман, — деди у, — мен ажойиб спектакль кўрдим. Бутун совет театри ҳаётида ажойиб воқеа бу». Чингиз Айтматовнинг 60 йиллик юбилейида Зикир Муҳаммаджонов ҳам қатнашди. Концертда спектаклдан парчалар ижро этибдилар. Юбиляр адибга жуда манзур бўлибди.

— Шекспирнинг «Кориолан» драмасига нега айнан шу кунларда мурожаат қилдингиз?..

—Бу спектакль ҳақида кўплар ҳар хил фикр билдиради. Пьеса мазмуни эса жуда эътиборга лойиқ. Унда шоҳ-консул билан халқ ўртасидаги муносабатлар қаламга олинади. Кориолан саркарда — бу ролни талантли актёримиз Теша Мўминов ижро этган — халқни оддий пода деб тушунади. У консуллик даврида халқдан тамоман ажралиб қолади. У яхши саркарда бўлиши мумкин, лекин консул бўлолмайди. Ўзингиз айтинг, мазмуни билан бу спектакль даврга ҳамоҳанг эмасми?

— Рустам Муҳсинович, саҳна ортидаги заҳматкашлар ҳақида нималар дея оласиз!

— О, агарда улар бўлмаганда томошаларда мазмун бўлмасди? Бир қанча цехларимиз бор. Улар декорация тайёрлаш билан бандлар. Рассомларимизни айтмайсизми? Айниқса, театрнинг бош рассоми Убайдулла Сайдалиевнинг хизматларини алоҳида таъкидлаш зарур. Хуллас, бир спектакль жуда кўплаб кишиларнинг меҳнати, таланти туфайли бунёд бўлади.

— Келгусидаги режаларингиз билан ўртоқлашсангиз.

— Келгусида орзуларимиз, режаларимиз ҳаммада бўлгани каби катта. Янги-янги спектакллар устида ишлаяпмиз. Бош режиссёримиз Латиф Файзиев Иззат Султон қаламига мансуб «Абдулла Қодирийнинг ўтган кунлари» спектаклини охирига етказяпти. Тожибой Исроилов эса Шукур Саъдулланинг «Ёриптош» асари асосида болаларга аталган пьеса устида қизғин иш олиб боряпти. Ўзим эса А. Иброҳимовнинг «Некролог» пьесасини қўлга олдим.

Томошабинларимизни ниҳоятда севаман. Саҳнада бўлаётган воқеаларни юрак-юракдан қабул қилишади. Саҳнадаги қаҳрамон кулса кулади, йиғласа йиғлайди. Ягона ниятимиз — шу томошабинларни ранжитиб қўймаслик! Бунинг учун эса астойдил меҳнат қилишимиз керак.

— Рустам ака, театр коллективини 70 йиллик тўйи билан яна бир бор табриклаб, суҳбатимизга нуқта қўйсак.

— Раҳмат. Барча санъат ишқибозларини ҳамиша очиқ қалб, очиқ чеҳра, яхши премьера билан театрда кутамиз.

Режиссёр билан Темур УБАЙДУЛЛАЕВ суҳбатлашди.

Қутлуғ тўй

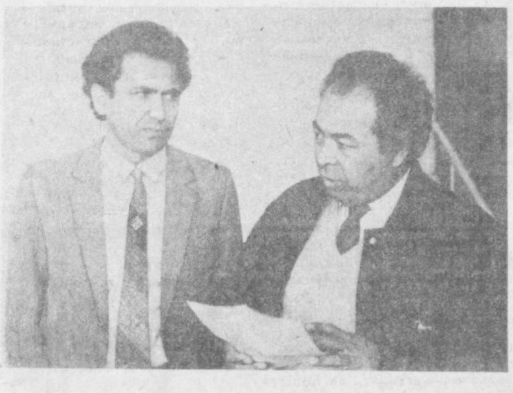

Ҳамза номидаги ўзбек Давлат академик драма театри ҳақли суратда Ўзбекистон театр маданиятининг маркази ҳисобланади. Аброр Ҳидоятов, Шукур Бурҳонов, Олим Хўжаев, Сора Эшонтўраева, Наби Раҳимов сингари буюк актёрларнинг номи шу театр билан чамбарчас боғланган.

Совет ҳокимиятининг илк кунлариданоқ атоқли санъат арбоби Маннон Уйғур бош бўлган мазкур театр гражданлар уруши йилларида жуда машҳур бўлиб кетди. Театр фронт бўйлаб юриб, қизил аскарларга, маҳаллий аҳолига ўткир сюжетли спектаклларини намойиш этди. Хусусан, Ҳамза Ҳакимзоданинг «Бой ила хизматчи», «Фарғона фожиаси» каби пьесалари ўша йиллари жуда маълум эди.

Театр ўз фаолиятини бошлагандан бери ўтган давр мобайнида ўзбек, рус, қардош халқлар, чет эл авторларининг 300 га яқин пьесалари саҳна юзини кўрди.

Ҳозир театр труппасини ёш талантли актёрларининг катта бир группаси тўлдирди. Улар коллективга ўзларининг ўхтирослари, ташаббусларини олиб келдилар. Ёш актёрлар спектакллар янада ўткир сюжетли, қайта қуриш талабларига мос бўлиши учун куч-ғайратларини аямаяптилар.

✦ **СУРАТЛАРДА:** СССР халқ артисти Наби Раҳимов ёш актёр Фатҳулла Маъсудов билан суҳбатда. Ўзбекистон ССР халқ артисти Турғун Азизов ва артист Қаҳрамон Абдураҳимов. Театр актрисаси Гулчеҳра Иброҳимбекова. Театр бутафория цехи моҳир устаси Неъматулла Саъдуллаев. У шу цехда 45 йилдан бери ишлаб келмоқда.

Рустам Шарипов ва Алишер Рисқиев (ЎзТАГ) фотолари.

Уйғоқ юлдузлар

Ҳамза номидаги театрнинг музейига кираверишда театр асосчилари Ҳамза ва Маннон Уйғур Мажидовнинг бюстлари бор. Гўё улар бу табаррук масканга келувчиларни кутиб олишаётганга ўхшайди.

Музейга қадам қўйишингиз билан сизни ўзгача бир кайфият, ўзгача бир туйғу қамраб олади. Сарғайган фотосуратлар, афишалар тилга киради.

1918—20 йиллар. «Мусулмон ўлка сайёр драм труппаси»нинг, кейинроқ Карл Маркс номли труппанинг илк актёрлари Мария Кузнецова, Маъсума Қориева, Ҳожи Сиддиқ Исломов, Етим Бобожоновларнинг қиёфалари. «Ҳалима», «Чилангар Кова» спектакллари. Қатор афишалар.

Одимлашда давом этамиз. Йиллар эса ҳикоя қилаверади, қилаверади.

1929 йил. «Икки коммунист», «Аршин мол олон» спектакллари. Турсуной Саидазимова, Ғуломжон Исоқов, Ўзбекистон ССР халқ артисти Шариф Қаюмовлар... Турсуной Саидазимованинг фожиали ўлими.

1939 йил. «Бой ила хизматчи» спектаклининг премьераси. Ўзбекистон ССР халқ артисти Обид Жалиловнинг буюк роллари...

1940 йил. Илк бор ўзбек саҳнасида доҳий Ленин образи. «Милтиқли киши».

Ва ниҳоят, ўзбек саҳнасини ларзага солган, бир ой узлуксиз ўйналган «Гамлет». «Отелло» — Қора мавр. СССР халқ артисти Аброр Ҳидоятов. Унинг бенефиси.

Оҳ, ўлим, бунча шафқатсиз! Бунчалар танловчи!

1942 йил. «Ҳамза» спектакли. СССР халқ артисти Олим Хўжаевнинг ўктам овози янграб кетгандек бўлади.

1945—1946 йиллар. «Маскарад», «Муҳаббат» спектакллари. Ўзбекистон ССР халқ артисти Назира Алиеванинг беқиёс таланти. У яратган дилдор аёллар образи.

1949 йил. Шекспирнинг иккинчи бор саҳнага қайтиши. «Гамлет», СССР халқ артисти Шукур Бурҳоновнинг оташқалб қаҳрамони. Олим Хўжаевнинг файласуф Дониё шаҳзодаси.

Музей заллари бўйлаб қадам-бақадам илгарилайверамиз. Буюк истеъдодлар, бетакрор образлар суратлардан унсизгина боқади. Гоҳ Брут бўлиб, гоҳ Қирол Лир бўлиб, гоҳ Эдип бўлиб, гоҳ Сулаймон ота бўлиб боқади.

Ўзбекистон ССР халқ рассоми Ҳамидулла Икромовни эсламай бўладими. У яратган декорациялар ҳали ҳануз томошабинлар кўзи олдида нурланиб турганига шубҳа йўқ.

СССР Марказий Ижроия Комитетининг Фармони. Унга Бутуниттифоқ оқсоқоли М. И. Калинин қўл қўйган. Шу фармонга биноан Ҳамза номли театр 1937 йилда Ленин ордени билан тақдирланган эди.

Мана, ўзининг тенгсиз санъати билан театр тарихида ўчмас из қолдирган Ўзбекистон ССР халқ артистлари Қудрат Хўжаев, Неъмат Қосимов, Муҳаммад Умархўжаев, Тўғон Шукуров.

1954 йил. Абдулла Қаҳҳорнинг «Оғриқ тишлар» комедияси. Ўзбекистон ССР халқ артистлари Миршоҳид Мирoқилов, Амин Турдиев, Шоҳида Маъзумова, Лутфулла Назруллаев, Ҳамидулла Наримонов, Ҳикмат Латипов...

Улар қанчадан қанча ахир! Уларнинг ҳар бири ўз вақтида театр саҳнасида юлдуз сингари порлаган. Ҳозир ҳам театрнинг ўтган йилларини чароғон этиб турибди. Чунки улар сўнмас юлдузлар. Улар ҳамишалик уйғоқ қолган, бедор юлдузлар.

Музей залларидан ўрин олган ҳар бир санъаткор ўзининг ижодини, меҳнатини ўзбек театр санъатининг ривожига бағишлади. Уларнинг босиб ўтган йўлисиз, улар яратган образларсиз биз маданиятимизни тасаввур қилолмаймиз. Йўқ, мутлақо тасаввур қилолмаймиз.

Юрагим тўлиқиб, музейдан чиқаман. Сезиб турибман. Улар менинг изимдан боқиб туришибди. Уларни театрнинг ҳозирги кундаги ривожи, тақдири ташвишлантиряпти. Улар шогирдларнинг — ёш актёрларнинг талантини кузатишади. «Саҳнада биздек, биздан ҳам яхшироқ ўйнанг!». Бу талаб уларнинг жиддий нигоҳларидан сезилиб туради.

Улар ҳамиша ҳамнафас, ҳамдам, ҳамкор. Улар сўниш нима билмайди. Улар мангу уйғоқ юлдузлар!

Темур ЙЎЛДОШЕВ.

✦ СУРАТЛАРДА: музей залидан лавҳалар.

Маданият янгиликлари

Қишлоқда концерт берилди

Тошкентдаги Ҳамза номли музика билим юрти халқ чолғу асбоблари оркестри Ўрта Осиёда ҳам Закавказье республикалари композиторлари асарларини ўз репертуарига киритди. Коллектив ана шу программа билан Калинин районидаги «Хасково» совхози қишлоқ меҳнаткашлари ҳузурига борди.

Қардош республикалар замонавий композиторлари асарларини тарғиб қилиш — республикада хизмат кўрсатган санъат арбоби А. Петросянц бундан 45 йил муқаддам ташкил этган оркестр фаолиятида анъана бўлиб қолди. Оркестрга 20 йилдан бери раҳбарлик қилаётган О. Каримов ўз устозининг бу хайрли ишини давом эттирди. Ёш музикачилар қишлоқ меҳнаткашлари ҳузурига тез-тез меҳмон бўлиб боришади. Улар Тошкент областидаги деярли барча маданият саройларида концертлар қўйиб беришган.

Ансамбль Ялтага боради

ВЛКСМ Марказий Комитети актив концерт фаолияти, ёшларни эстетик руҳда тарбиялашга катта ҳисса қўшганлиги учун Навоий шаҳридаги «Бахтли болалик» хореографик ансамбли қатнашчиларини «Артек» пионер лагерига йўлланмалар билан мукофотлади. Ёш раққослардан 33 киши бир ой мобайнида бутуниттифоқ шифохонасида бўлади. Ансамбль қатнашчилари бўлажак сафар олдидан ўз репертуарларига янги-янги рақсларни киритдилар. Улар орасида «Бизнинг адрес — Совет Иттифоқи», «Биз—совет мамлакати болалари» сингари хореографик сюиталар ҳам бор.

Яқинда ўзининг 15 йиллигини нишонлаган бу ҳаваскорлик коллективи республикамиздан ташқарида ҳам яхши маълум. У Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати, халқ ижодиёти бутуниттифоқ фестивалларида бир неча бор турли мукофотларга сазовор бўлган.

300 га яқин ўғил ва қиз бу ерда тажрибали педагоглар раҳбарлигида нафосат ва нозик ҳаракатлар оламининг сирларини ўрганмоқда. Ансамбль репертуаридан жаҳон халқларининг юздан ортиқ рақс номерлари ўрин олган.

Қизилқум кино йилномаси

Зарафшон шаҳридаги «Олтин водий» маданият уйи ҳаваскорлик кино студияси ўзининг янги фильмини Қизилқумни дастлаб ўзлаштирган кишиларга бағишлади.

Кинокадрларда саҳро марказида оппоқ тошлардан бинолар қурган ва қуришда давом этаётган жасур кишилар акс этган. Картинада Зарафшон ёшлар уй-жой комплекси ташаббускорлари ҳақида ҳам ҳикоя қилинади. Бу республикадаги дастлабки ёшлар уй-жой комплекси бўлиб, улар ташаббусини Ўзбекистоннинг жуда кўп ерларида қўллаб-қувватладилар.

Олтин қазиб олувчилар шаҳри кино ҳаваскорлари жонажон ўлканинг ўзига хос кинойилномасини яратмоқдалар. Улар кончилар, геологлар ҳақидаги фильмларни суратга олганлар. Бу фильмларда саҳро билан юзма-юз келиб, уни одамлар хизматига бўйсундираётган кишилар ҳақида ҳикоя қилинади.

Кўргазмада ижодий мунозаралар

Нукус санъат саройида томошабинларга ҳали унча таниш бўлмаган рассомлар асарлари кўргазмаси очилди. Кўргазманинг очилиши улар яратган асарларни кўрсатиш билангина чекланмади. Рассомлар ва ҳайкалтарошлар, ёзувчилар ва журналистлар, олимлар ва композиторлар бу ерда тўпланиб, жамият ривожланишининг тақдирга дахлдор ҳозирги босқичда ижодий зиёлиларнинг роли ва уларнинг ўрни ҳақида мунозара ўтказдилар.

Бу учрашув орқали совет маданият фондининг Қорақалпоғистон бўлими ташаббуси билан тузилган адабий-музикали салонга асос солинди. Салондаги ҳар бир учрашувни мунозара шаклида олиб бориш режалаштирилмоқда. Мунозаралар мавзуси ранг-баранг. Экология ва Оролни сақлаб қолиш муаммолари, оила ва болалар туғилишини планлаштириш, дам олиш ҳамда соғлом турмуш тарзи масалалари шулар жумласидандир.

(ЎзТАГ).

Ҳар тўғрида

БОҒЧАДА ЧЕТ ТИЛИ ДАРСИ

РСФСРнинг Неклиновск районидаги Покровск қишлоғидаги учта болалар боғчасида тарбияланувчи 4 ёшли болаларга инглизча сўзлашув ўргатилмоқда.

Боғча болаларга ҳафтасига 5 марта, ҳар бири 25 минутга мўлжалланган инглиз тили дарси ўргатилади. Бу дарслар РСФСР илмий текшириш институти тавсияси билан олиб борилмоқда.

ЎРГАТИЛГАН ЗОҒЧАЛАР

Шимолий Хитой ўрмончилари дарахт зараркунандаларига қарши курашишнинг ажойиб йўлини топдилар. Улар ёш зоғчаларни тутиб, чидам билан ўргатишади. Бунда зоғчаларга маълум сигнал чалинганда, қайси хил ҳашаротга ташланиш лозимлиги уқдирилади. Маълум сигнал овози келгач, ўргатилган зоғчалар ўрмонда кўпайиб бораётган ўша хил ҳашаротга, худди команда берилгандек ёпирилиб қира бошлайдилар.

СИГНАЛ ТИНГЛАЙДИГАН СИГИР-БУЗОҚЛАР

Англиялик Кен—Бестон ўз қарамоғидаги қора моллар қулоғига жажжи радиосигнализатор ўрнатиб боқади. Фермер «уйга» деган кнопкани босса бас, сигнал қора моллар қулоғига етиб, барчаси йўлбошчи мол ортидан саф бўлиб уйга ўзлари қайтишади.

БЎЙДОР ДАРАХТЛАР

Болгария пойтахти София шаҳрида ўсаётган энг баланд бўйли дарахтлар аниқлаб чиқилди. Маълум бўлишича, Софиядаги «Свобода» боғига кираверишда, халоскор совет солдатлари шарафига ўрнатилган монумент ёнидаги кўктерак энг баланд дарахт экан. Унинг бўйи 36 ярим метр чиқди. Софияда 25—30 метр бўйдор кўк тераклар сони кўп экан. Тераклар шаҳар об-ҳавосини янгилаб турувчи «кислород фабрикаси» ҳисобланади.

Шаҳарда ўсувчи энг бўйдор дарахт кўктерак бўлса, иккинчи ўринда дуб, учинчи—арча, тўртинчида секвойя туради.

ИТЛАРГА СОЛИҚ

Исландияда зотдор итлар етиштирилиб, ҳатто чет элларга ҳам сотилади. Бир ит боласи чет эл бозорида 600 доллардан пулланади. Рейкьявик мэри Д. Оддесон имзолаган декретга мувофиқ шаҳарда ит боқувчилар ҳар йили 5400 крон (120 доллар) солиқ тўлашга мажбурдирлар.

ЭНГ БАЛАНД МЕҲМОНХОНА

Сингапур шаҳрида жаҳонда энг баланд меҳмонхона фойдаланишга топширилди. 73 қаватдан иборат бўлган бу меҳмонхона 226 метрга тенгдир.

УЛКАН ҚОВОҚЛАР

Белоруссиянинг Борисов шаҳрида яшайдиган ҳаваскор боғбон Лидия Морозова томорқасидаги қовоқлар бу йил йирик-йирик ҳосил берди. Ҳаваскор боғбон ҳар бири 60 килограммдан оғирроқ келадиган учта қовоқ узиб олди. Қовоқлар бундан ҳам каттароқ бўлиши мумкин экан. Улар картошка кавлаб олишга халақит бергани учун бир оз олдинроқ узиб олинган экан.

Собит ҒАФУРОВ тўплаган.

Журналларнинг янги сонларида

«Мухбир» — «Корреспондент» журналининг бу йилги навбатдаги ўн биринчи сони босмадан чиқди. Бу сон КПСС Марказий Комитетининг Пленуми тўғрисида информацион билдириш, КПСС Марказий Комитетининг 1988 йил 30 сентябрдаги қарори ва СССР Олий Совети қарорлари билан очилади. Бу сонда М. С. Горбачевнинг КПСС Марказий Комитетида оммавий ахборот воситалари, идеология муассасалари ва ижодий союзларнинг раҳбарлари билан учрашувда сўзлаган нутқи «Қайта қуришнинг янги босқичида» сарлавҳаси остида босилиб чиққан. Яна бу сонда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Республикадаги баъзи шаҳар ва район газеталарини икки тилда чиқариш тўғрисида»ги қарори ҳамда «Биз — интернационалистлармиз» сарлавҳали бош мақола эълон қилинган.

Журналнинг шу сонидан бошлаб, «Ленин гвардияси публицистлари» рубрикаси остида В. И. Ленин томонидан республикага юборилган вакиллар, Ленин мактаби публицистлари, революция кашшофларига бағишланган материаллар эълон қилиб борилади. Рубрикани тарих фанлари доктори, профессор Ф. П. Нестеренко олиб боради. Бу сонда шу рубрика остида дастлабки икки мақола — «Матонатли революционер, ажойиб публицист» ва «Эҳтиросли сўздан руҳланган ҳолда» сарлавҳали мақолалар босилган.

«Мухбирларнинг сиртқи мактаби» рубрикаси остида ТошДУ журналистика факультетининг катта ўқитувчиси Б. Мамутовнинг «Очерк ёзинг, истеъдодингиз етади» сарлавҳали мақоласи босилган.

«Комсомолнинг 70 йиллигига» бағишлаб берилаётган Т. Пидаевнинг «Комсомол матбуотининг янгроқ овози» сарлавҳали туркум мақолаларининг охирги қисми ҳам шу сондан ўрин олган.

«Ҳамкасбларимиз» рубрикаси остида Ш. Исмоиловнинг «Мен унга шогирд эдим», «Полиграфчиларимиз» рубрикаси остида эса М. Муҳановнинг «Фамилияси ёзилмайди, аммо...» сарлавҳали мақолалари берилган.

Г. Неклессанинг «Журналистлар бир-бирларини доим таниб оладилар» сарлавҳали мақоласи «Дўстлик меридианларида» рубрикаси остида эълон қилинган. «Китоб жавони» рубрикаси остида эса А. Олийникнинг «Қобулдаги ёдгорлик» очерклар тўпламига рецензия босилган.

Булардан ташқари, бу сонда «Телевидение. Радио», «Фоторепортаж», «Информация», «Изланиш» клуби», «Корректор ён дафтаридан» ва бошқа рубрикалар остида ҳам бир қатор материаллар эълон қилинган.

Ёш авлод тарбиясида санъат муҳим аҳамият касб этиши сир эмас. Тошкент қўғирчоқ театрида қўйилаётган спектакллар болаларнинг фикр доирасини яхши ўстирмоқда. Куни-кеча бу театрда ёш шоир Ҳамза Имонбердиевнинг пьесаси қўйилди, уни Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Тоҳир Маҳрамов саҳналаштирди.

СУРАТЛАРДА: ёш томошабинлар янги спектаклдан лавҳа кўришмоқда.

Р. Альбеков фотолари.

Ҳушёрлик— ҳаётимиз тарзи

Жамоатчиликка таяниб

Бундан уч йил муқаддам партия ва ҳукуматимиз ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши кураш юзасидан қарор қабул қилган эди. Шак-шубҳасиз, ўтган вақт ичида ана шу иллатга қарши курашда муайян ютуқларга эришилди. Бироқ ичкиликбозлик ҳали-вери ён берадиган эмас. У энди оилага, ётоқхоналарга кўчгани учун у билан курашиш янада қийинлашди.

Минг афсуски, шу йилнинг ўтган ўн ойи ичида электр транспорти корхоналарининг ишчи, хизматчиларидан қирққа яқини тунни уйларида эмас, ҳушёрхоналарда ўтказишга мажбур бўлишди. Бу рақам ўтган йилнинг шу ойига нисбатан ўн икки кишига камайган бўлса-да, ҳамон ичкиликка рўжу қўйиб, дуч келган ерда ичкилик ичиб, маст ҳолда кўча кезиб юрганлар корхона коллективини ташвишлантирмоқда.

Она—муқаддас ном. Аммо, Александра Барсукова оналик номига доғ туширгандан кейингина ўз қилмишидан пушаймон бўлди. Унинг трамвайларни қабул қиладиган иш жойида «қиттак-қиттак» қилгиси келиб қолди. Ичкилик ҳам бир зумда топила қолди. Аммо коллектив юзига қора доғ туширди. Устига-устак шу депонинг ишчиси Р. Гильмитдинов ҳам майни сипқорди-ю, уч ойлик даволаниш стационарига «йўлланма» олди.

Тошкент Советининг 50 йиллиги номли вагон-ремонти заводида тоғни урса талқон қиладиган забардаст йигитлар меҳнат қилишади. Сиз билан таништирмоқчи бўлган йигитларимиз ҳам зарбдорлар изидан бориши керак эди. Аммо ундай бўлмади. Механика цехининг слесари Ҳамро Қаландаров, мотор цехининг слесари Федор Коноваловлар бўкиб қолгунча ичиб, ҳушёрхонада обрўларини писта пўчоғи билан тенг қилдилар. Коллектив майхўрларни хайфсан билан «мукофот»лади, 13-маошдан маҳрум этди.

Ичкилик одамларнинг соғлиғини емиради, ақлий қобилияти ва оила ҳаловатини бузади. 1-трамвай депосининг ишчилари Р. Файзутдинов, Б. Умаров, Ф. Умаров, П. Исабеков, Т. Дадажоновлар арақ туфайли обрўларидан ажралдилар, коллектив орасида шарманда бўлдилар.

Тошкент трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармасида ичкиликбозликка қарши кураш кўнгилли жамияти мавжуд бўлиб, унинг 1100 аъзоси бор. Афсуски, кейинги пайтда улар иш фаолиятларини сусайтириб юбордилар. Ҳатто, яқинда бўлиб ўтган муҳим йиғилишга 1 ва 2-трамвай деполари, «Красновосточное» депоси, вагон-ремонти заводи, йўл ва энергия хўжалиги хизмати мутасаддилари ўз вакилларини юбормадилар. Бунинг устига 2-трамвай депосида ичкиликбозларга қарши ҳеч қандай жамоат таъсири ўтказилмаётир.

Бизнингча, саноат корхоналари ва ташкилотларида ичкиликбозликка қарши кураш масаласи коллектив шартномаларида, социалистик мусобақа якунларини чиқаришда ҳисобга олиниши керак.

Ф. АБДУРАҲИМОВ.

Ишчилар спартакиадаси

«Текстильшчик» стадионида турли қизиқарли мусобақалар, конкурслар ўтказиб турилаётганлиги сабабли бу ерга келувчиларнинг кети узилмайди. Бу даргоҳда ишчилар саломатлигига катта эътибор берилади. Стадион маъмурияти томонидан дам олиш кунлари албатта бирор тадбир ўтказиш одатга айланган.

Яқинда стадионда касаба союзларининг Бутуниттифоқ биринчи спартакиадаси бўлиб ўтди. Спортнинг ўн бир тури бўйича ўтказилган беллашувларда 3-йигирув фабрикасининг эркак ва аёллар командалари гимнастика, сузиш, туризм ва югуришда, пардозлаш фабрикаси коллективи ГТО кўпкурашида 1-ўринни олди. 1-йигирув фабрикаси спортчилари сузиш, 1-тўқув фабрикаси вакиллари эса тош кўтариш ва волейбол мусобақаларида барча рақибларидан устун келишди. Шунингдек, спортнинг ўқ отиш, шахмат, шашка каби турлари бўйича ҳам ғолиблар аниқланди. Пардозлаш фабрикасидан М. Халилов, ремонт қурилиш бўлимидан С. Солиҳова ва бошқалар шулар жумласидандир.

«Спортчи оила» конкурсида эса иккинчи тўқув фабрикаси ишчиси Амировлар, «Онам ва мен» кўригида пардозлаш фабрикасидан Исаевлар оиласи ғолиб деб топилди.

Афсуски, зафар бор жойда мағлубият аламини тортишга ҳам тўғри келди. Стол теннисп бўйича ўтказилган мусобақада спортчиларимиз рақибларига осонликча ғалабани бой беришди. Сабаби, фабрикаларда теннис столлари етарли эмас, жой ҳам йўқ эмиш. Бироқ сабаб биргина шуми? Кўпчилик ишчилар стол теннисп нималигини ҳатто билишмайди. Шу туфайли спортнинг бу тури оммавийлашмаяпти. Вазиятни ўнглаб олиш учун вақт етарли. Келгуси йилнинг август ойида Бутуниттифоқ спартакиада мусобақалари Ватанимиз пойтахти Москвада бўлиб ўтади. Ўйлаймизки «Текстильшчик» спорт клуби вакиллари ҳам бу мусобақаларга масъулият билан тайёрланиб корхона шарафини муносиб ҳимоя қиладилар.

Б. ОРИПОВ.

Конфетлар учун этикеткалар

Ўзбекистон пойтахтида «Конфетлар учун кийимлар» конкурсига якун ясалди. Архангельск областида яшовчи мактаб ўқувчиси Наташа Боголепова билан тошкентлик ўқувчи Лена Лпицкая конкурс ғолиблари, деб топилдилар. Шу қизлар чизган расмлар асосида «Ўртоқ» кондитер фабрикасида «Эхе-хей», «Чипор товуқ», «Туғилган кун», «Пингвин» ва «Асал ари» конфетларига этикеткалар тайёрланади.

Республика «Пионер Востока» газетаси ёш ўқувчилари ташаббуси билан ўтказилган конкурсга ҳаммаси бўлиб 500 дан ортиқ асар топширилди. Конкурсда Ўзбекистон, РСФСР, Украина, Белоруссия, Ёқутистон мактаб ўқувчилари қатнашдилар. Қарийб 400 муаллиф конкурс шартларини муваффақиятли уддалади. Улар юборган расмлар ўзига хослиги, мавзуси, фантазияси билан ажралиб туради. Жюри аъзолари фабрика етакчи мутахассислари бошчилигида энг муваффақиятли чиққан этикеткаларнинг муаллифларига ширин-совринлар тайёрлайдилар.

(ЎзТАГ мухбири).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ-ТАЙЁРЛОВ КОРХОНАСИ

чекланмаган миқдорда

металл корди бўлмаган, фойдаланиб бўлинган автомобиль покрышкаларини

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ.

Қабул пункти адреси: Тошкент шаҳри, Янгиобод массиви, Толариқ кўчаси (23-автобус, 31-маршрутли таксининг «3-мева-сабзавот комбинати» бекати).

Справкалар учун телефон: 48-04-93.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА КАСБГА ЙЎЛЛАШ МАРКАЗИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигининг

93-ИХТИСОСЛАШГАН ТРЕСТИГА ҚАРАШЛИ ТОШКЕНТ «ЭНЕРГОМОНТАЖ» МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА:

— технологик асбоб-ускуналар ва қозон қурилмаларини монтаж қилиш бўйича слесарь-монтажчилар, 3, 4, 5 ва 6 разрядли электр-газ пайвандчилар

КЕРАК.

Ишга Тошкент шаҳрида пропискаси бўлган ва навбатга туриш тартиби билан 3-5 йил мобайнида квартира олишни хоҳлаган кишилар қабул қилинади.

Бир неча касб эгаллашни хоҳловчи кишилар марказий ўқув-комбинатларига бориб ўқишлари мумкин.

Ўқишга кетадиган барча харажатларни бошқарманинг ўзи тўлайди.

Справкалар юзасидан қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Космонавтлар проспекти, 6-уй.

АҲОЛИ, КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР ВА МУАССАСАЛАРНИНГ

РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ЁЗМА КОРРЕСПОНДЕНЦИЯЛАРНИ АВТОМАТ ТАРЗДА САРАЛАШГА ЎТИЛИШИ МУНОСАБАТИ БИЛАН

хатларни жўнатган вақтда

конвертнинг пастки чап бурчагидаги махсус ажратилган ерда хат қабул қилиб олувчининг адресида, хат жўнатувчининг адреси бошланишида (оддий рақамлар билан) ОЛТИ РАҚАМЛИ ПОЧТА ИНДЕКСИНИ стиллаштирилган рақамлар билан (уларнинг нусхаси конвертда кўрсатилган)

АЛБАТТА КЎРСАТИШ ШАРТ.

Барча почта жўнатмаларида индекс ва почта жўнатмаларини қабул қилиб олувчининг адресини тўғри кўрсатиш жўнатмаларни адресатларга ўз вақтида етказиб бериш кафолатини беради.

Хатларни стандарт форматлардаги 114x162, 162x229, 229x324 миллиметр ҳажмдаги конвертларда жўнатиш лозим.

Корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар томонидан индекс кўрсатилмаган ёки у стиллаштирилмаган рақамлар билан ёзилиб жўнатилган хатлар қайтариб юборилади.

Тошкент шаҳар почта алоқаси ва матбуот тарқатиш ишлаб чиқариш бирлашмаси.

Ирригация, ГТС ва кўкаламзорлаштириш махсус ремонт-қурилиш трестининг

2-РЕМОНТ-ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИ

АҲОЛИГА ҚУЙИДАГИ ХИЗМАТЛАРНИ КЎРСАТАДИ:

— водопровод қурилмалари, ёмғирлатиш системалари, сув тўсқич арматураларни ўрнатиш, трубопроводларни ётқизиш;

— суғориш шоҳобчаларини қуриш, бетон тарновлар, труба кўприкларни ўрнатиш, темир-бетон плиткалардан йўлкалар солиш;

— бинолар ва иншоотларни бузиш, уларни қисмларга ажратиш ишларини бажариш;

— гулзорлар ташкил этиш, дарахтлар, буталар, гуллар экиш билан боғлиқ барча турдаги кўкаламзорлаштириш ишларини амалга ошириш ва ҳоказо.

Адрес: Тошкент шаҳри, Х. Турсунқулов кўчаси, 178-уй (13, 70-автобуслар. Телефонлар: бош инженер 74-19-03, ПТО бўлими — 74-19-05, қабулхона — 75-34-98.

ТАШКИЛОТЛАР ВА КОРХОНАЛАР, КООПЕРАТИВЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ҲАМДА АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА-

«Ташпромстрой»нинг ишлаб чиқариш-технология комплектацияси бошқармаси ҳузуридаги

«ГРАНИТ» КООПЕРАТИВИ

қуйидаги хизматларни кўрсатади:

— шлакблоклар, металл буюмлар (гаражлар, эшиклар, дарвозалар, айвонлар ва ҳоказолар) тайёрлаш;

Буюртмалар қуйидаги адресда қабул қилинади: Тошкент шаҳри, К. Шарипов кўчаси, 9-уй (метронинг «Собир Раҳимов» станцияси, 17-трамвайнинг «К. Шарипов кўчаси» бекати).

ПОЙАБЗАЛЧИЛАР МАДАНИЯТ САРОЙИ

(Тошкент шаҳри, Б. Хмельницкий кўчаси, 4-уй)

амалий косметика ва макияж

3 ойлик курсига

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Машғулотлар 1988 йил 1 декабрда бошланади.

Барча фасонлардаги шимларни бичиш ва тикиш курсларида машғулотлар — 1989 йил январь ойидан бошланади.

Тошкент тўқимачилик комбинатининг

Ю. ГАГАРИН НОМИДАГИ МАДАНИЯТ ВА ТЕХНИКА САРОЙИДА

(Б. Хмельницкий кўчаси, 45-уй).

Зарарли одатлар:

чекиш, спиртли ичимликлар ичиш;

дудуқланиш, анурез (тунда ўрнини ҳўллаб қўйиш), бош оғриғи, нерв стресслари, уйқусизлик, қўрқишдан халос бўлиш группасига

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Раҳбар — гипнолог А. Анисимов.

Қабул 25 декабргача ҳар куни соат 9 дан бошлаб ўтказилади.

«ВОСТОК» КЛУБИ

аёллар кўйлакларини бичиш ва тикиш, шим ва кўйлакларни бичиш ва тикиш (жадаллаштирилган курслар);

спица ва илмоқлар ёрдамида қўлда тўқиш (6 ойлик)

курсларига

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

Сизлар шунингдек, қисқа муддат ичида ўз квартирангизни жиҳозлашни ўргатувчи «Хозяюшка» ҳамда макраме санъатига ўргатувчи тўгаракларга киришингиз мумкин.

Адрес: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 16-уй.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАССАЖИР АВТОТРАНСПОРТИ БОШ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАСИ

2-автобус парки раҳбари—директори

вакант вазифасига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

Директор вазифасига олий автотранспорт маълумотига ва камида 5 йил ана шу соҳа раҳбарлик лавозимларида амалий иш тажрибасига эга бўлган кишилар таклиф қилинади.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб 15 кун.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга жўнатилсин: Тошкент шаҳри, Широкая кўчаси, 6-уй. «Главташпассавтотранс» кадрлар бўлими. Справкалар учун телефонлар: 34-62-48, 34-81-31.

Жамият ва қонун

Босқинчилар ҳужуми

⊙ «ВАЗ—21061» автомашинасини бошқариб бораётган пластмасса буюмлари заводи директорининг ўринбосари Р. Соқиев Муқимий — Саломатин кўчалари кесишувида уч номаълум шахсни машинасига ўтқазди. Улардан бири қиз бола Чилонзор массивигача элтиб қўйишни сўради. Йўлда, аниқроғи Западная кўчасидаги 78-уй олдида «мижозлар» пичоқ ўқталиб, Р. Соқиевнинг 530 сўм пулини, соатини техник паспортини олиб қўйишди. «Алгоритм» заводи қаршисидаги қабристонга етганда, жиноятчилар уни тушириб юбориб, машинада ғойиб бўлишди.

Тунги соат 4 ларда Чилонзор массивининг 16-кварталида милиция участка инспекторлари Х. Бойқўзиев ва В. Слинько ана шу машинани тўхтатишди. Уни шу йил июль ойида ўрта-ҳунар техника билим юртини тугатганидан бери ҳеч қаерда ишламаётган А. Бадалян бошқариб бораётган экан. У содир этилган жиноятни тан олди, жабрланувчи уни танибди. Ашёвий далиллар топилди.

⊙ Шу воқеадан сўнг бир неча соат ўтгач, навбатчилик қисмида тунги соат 24.00 да «ГАЗ—24» 25—75 ТНА такси машинасининг ҳайдовчиси А. Памурзинга босқинчилик қилингани ҳақида хабар олинди. Номаълум шахс 4-Сергели массивидаги темир йўлдан ўтиш жойида пичоқ ўқталиб, уни машинадан тушириб юборибди. Сергели район ички ишлар бўлими ходимларидан иборат тунги группа кўрган шошилинч чора-тадбирлар натижасида «ГАЗ—24» машинаси Калинин районидаги Калинин кўчасидан топилди. Босқинчилик қилган шахс О. Плахтеев бўлиб чиқди. У олдинроқ содир этган жинояти юзасидан тергов остида бўлиб, шартли равишда озодликда юрган экан.

Ўғирлик

⊙ 4-дон маҳсулотлари комбинатида халқ мулкини муҳофаза қилиш ўта қониқарсиз йўлга қўйилган. Бундай бепарволик қандай оқибатларга олиб келиши аён. 1 ноябрь тунда милиция ходимлари навбатдаги тадбир вақтида комбинат девори ёнида В. Дементьевни қўлга туширишди. У икки қоп—80 сўмлик гуручни олиб чиқмоқчи бўлган экан. Тунги ўғри гуручни девордан ошиб тушиб, ҳеч қандай қаршиликсиз 2-омборхонадан олиб чиққанлигини тан олди.

Қаллоблик

⊙ Содда ва овсар одамлар бор экан, кўзбўямачи ва қаллоблар ўз «ҳунар»ларини тарк этмайдилар. Шу йил 25 октябрда ўзини «Олимхон» ва «Сергей Николаевич» деб таништирган икки киши Халқлар дўстлиги кўчасидаги «Автосервис» олдида «Агропромстрой» тресги участка бошлиғи В. Сучковнинг бошини шундай айлантириб ташлабдики, Оренбург шаҳрида истиқомат қилувчи бу киши уларнинг қўлига 11 минг сўм тутқазиб юборганлигини билмай қолибди. В. Сучковнинг автомашина харид қилишда ёрдам бермоқчи бўлган дўстлари у билан ҳатто хайрлашмай ғойиб бўлишибди.

⊙ Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси А. Чўлиев эса М. Муродхўжаева деган кўзбўямачининг қармоғига илинди. М. Муродхўжаева квартира олишда ёрдам бераман, деб ундан 5 минг сўм пул олди. Ана шу воқеадан бери орадан 2 ярим ой ўтган бўлишига қарамай, на квартирадан, на пулдан дарак бор. Шундан кейингина А. Чўлиев милицияга мурожаат этди.

Бедарак йўқолганлар

1979 йилда Қозоғистон ССРнинг Жезқазған шаҳрида туғилган 53-мактабнинг 3-синф ўқувчиси Алексей Викторович Паньшкин қидирилмоқда. У Тошкент шаҳрининг Полевая кўчасидаги 2-уйда ота-онаси билан истиқомат қилар эди.

1988 йил 1 октябрь, куннинг биринчи ярмида, у тенгдошларига Тошкент аэропортидаги онамнинг олдига бораман, деб айтгану шундан бери уни ҳеч ким кўрмаган.

Белгилари: бўйи 140—150 сантиметр, қотмадан келган, юзи чўзинчоқ, оқсариқдан келган, қора сочлари калта қилиб олинган, қўй кўз, бурни тўғри, кўзлари катта, киприклари узун. Ҳатто ўзидан катта кишилар билан тезда мулоқотга киришa олади.

Тўқ ҳаворанг мактаб формаси, ҳаво ранг свитер, оёғига кеди кийган эди.

Алоҳида белгилари: чап кўзида кичкинагина оқ доғ, пешонасининг ўртасида учбурчак шаклидаги бир сантиметр катталикдаги тиртиғи бор, қўлларининг бирида тирсак қисмида 5 сантиметр катталикдаги тиртиқ, бошқа қўлининг тирсагида уч тийинлик тангадек куйган жойи бор.

Ўзингиз гувоҳ бўлган жиноятлар, уларни содир этган, шунингдек, ўғирланган молларни сотаётган ёки сотиб олаётган шахслар, дараксиз йўқолганларнинг қаерда эканлиги ҳақидаги маълумотларни 02, 33-71-47, 56-99-10 телефонлари орқали маълум қилишингизни сўраймиз.

Редактор Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Диққат!

Модадаги кўйлак, кофта, бош кийимларини тўқиш машиналарида тўқиш мумкин.

Агарда дабдурустдан машина бузилиб қолса-чи?

Бундай вақтда бизнинг мастерларимизга мурожаат қилинг.

Ремонт ишлари нақд пулга ёки тўгараклар, маданият саройлари, кооперативлар, ташкилотлар ва аҳоли учун пул ўтказиш йўли билан амалга ошириб берилади:

Адрес: Тошкент шаҳри, Полторацкий кўчаси, 89-уй.

Справка ва буюртмалар учун телефон: 55-39-00.

Тошкент шаҳар «Техсложбитприбор» ишлаб чиқариш бирлашмаси.

Агар ремонт керак бўлса

ХОЛОДИЛЬНИКЛАР, КИР ЮВИШ МАШИНАЛАРИ, ПИЛЕСОСЛАР ВА ТИКУВ МАШИНАЛАРИ — ЖАМИ МУРАККАБ РЎЗҒОР ТЕХНИКАСИ ҲИСОБЛАНИБ, ГОҲИДА РЕМОНТ ТАЛАБ ҚИЛАДИ.

СИЗЛАРНИНГ ЮМУШИНГИЗ — БИЗНИНГ ҒАМХЎРЛИГИМИЗДИР!

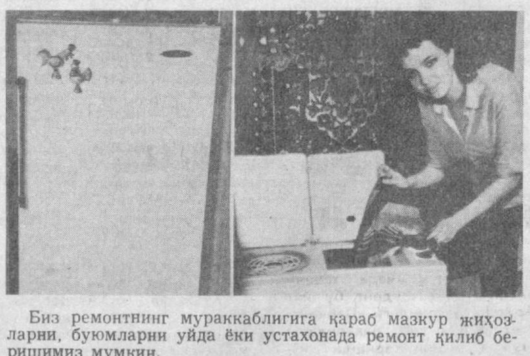

Биз ремонтнинг мураккаблигига қараб мазкур жиҳозларни, буюмларни уйда ёки устахонада ремонт қилиб беришимиз мумкин.

Қуйида берилаётган адресга фақат Чилонзор райони аҳолисининг мурожаат қилишини сўраймиз: Иван Франко кўчаси, 63-уй; Олмазор кўчаси, 14-уй. Справкалар ва буюртмалар учун телефонлар: 76-89-87, 45-77-49, 45-77-50, 45-77-51.

Тошкент шаҳар «Техсложбитприбор» ишлаб чиқариш бирлашмаси.

«ФАКЕЛ» КООПЕРАТИВИ

аҳолига транспорт хизмати кўрсатиш юзасидан ишдан бўш вақтларда шахсий автомашина эгаларини

доимий ишга

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ.

Автомобилларга техника хизмати кўрсатиш ва унинг майда ремонтлари кооператив ҳисобига амалга оширилади.

Ойлик взнос — 40 (қирқ) сўм.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ш. Руставели кўчаси, 59-уй, соат 10 дан 21.00 гача мурожаат қилинсин. Телефон: 53-54-43

ҚОРБОБО УЙГА

ТАШРИФ БУЮРАДИ!

СИЗЛАР ҚАНЧАЛИК ЭРТА БУЮРТМА БЕРСАНГИЗ, ИМКОНИЯТ ВАҚТИ ШУНЧАЛИК ОРТАДИ (Қорбобо 31 декабрь соат 24 гача уйингизга келиши мумкин).

ҚОРБОБО ҚОРҚИЗ БИЛАН БИРГА БОЛАЛАРГА ТОТЛИ СОВҒАЛАР, РАНГЛИ ФОТО ВА ЯХШИ КАЙФИЯТ ОЛИБ КЕЛАДИ.

«ҚОР» МЕҲМОНЛАР болалар боғчалари, мактаблар, исталган корхонага ҳам ташриф буюришга тайёр.

Иш вақти — соат 9 дан 20.00 гача. Танаффуссиз ишланади, шанба ва якшанба кунлари — соат 10 дан 18.00 гача буюртмалар қабул қилинади.

БУЮРТМАЛАР (нақд пул эвазига)

ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Халқлар дўстлиги проспекти, 8 «В» уй (метронинг «Комсомол» станцияси, «Семурғ» маросимлар хизмати). Справкалар учун телефонлар: 45-45-42, 45-47-54.

Театр

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 29/XI да **Ўтган кунлар**, 30/XI да **Юбилей кечаси**.

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 28/XI да **Тошкентда туман**, 30/XI да **Сўнмас аланга**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 29/XI да **Отасининг қизи** (19.00), 30/XI да **Алвидо, ҳаёт** (19.00).

Кино

28 НОЯБРДА БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «АЁЛ ВА ИБЛИСЛАР» (18.30, 20.40). «ХАЁЛПАРАСТЛАР» (17, 19.30).

Дружба — «ҲУРМАТЛИ ЕЛЕНА СЕРГЕЕВНА» (18.30, 20, 20.40); «КИЧИК ВЕРА» (17.30, 16.00).

Восток — «КИЧИК ВЕРА» (18.30, 21.00).

Чайка — «СОЛДАТ БОЛА» (17, 19, 21.00).

Нукус — «СЎҒДИЁНА» ҚИЗЛАРИ» (тоқ соатларда).

Москва — «КИЧИК ВЕРА» (20.00); «БЎРИЛАР» (18.00).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «ҲУРМАТЛИ ЕЛЕНА СЕРГЕЕВНА» (жуфт соатларда).

Ватан — «ТОБИ МАКТИГ» (тоқ соатларда ва 20.45 да).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «МЕНИНГ ГЎЗАЛ МАЛИКАМ» (18.30, 21.00).

Лисунов номли — «ҲУРМАТЛИ ЕЛЕНА СЕРГЕЕВНА» (тоқ соатларда).

29, 30 НОЯБРДА БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи—«АЁЛ ВА ИБЛИСЛАР» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.40); «ХАЁЛПАРАСТЛАР» (12, 14.30, 17, 19.30).

Дружба — «ҲУРМАТЛИ ЕЛЕНА СЕРГЕЕВНА» (11, 12, 13, 14, 18.30, 20, 20.40); «КИЧИК ВЕРА» (15, 17.30, 16.00).

Восток — «КИЧИК ВЕРА» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00):

Чайка — «КУЛРАНГ СИЧҚОН» (11, 15.00); «СОЛДАТ БОЛА» (12, 17, 19, 21.00).

Нукус — «СЎҒДИЁНА» ҚИЗЛАРИ» (тоқ соатларда).

Москва — «КИЧИК ВЕРА» (11,13.30, 20.00); «БЎРИЛАР» (16, 18.00).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «ҲУРМАТЛИ ЕЛЕНА СЕРГЕЕВНА» (жуфт соатларда).

Ватан — «ТОБИ МАКТИГ» (тоқ соатларда ва 20.45 да).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «МЕНИНГ ГЎЗАЛ МАЛИКАМ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00)

Лисунов номли—«ҲУРМАТЛИ ЕЛЕНА СЕРГЕЕВНА» (тоқ соатларда).

Кинотомошабинларга хизмат кўрсатиш маданиятини юксалтиришга оид таклиф ва истаклар билан 33-37-11 телефон номери орқали Кинолаштириш бошқармасига мурожаат қилинсин.

Тошкент шаҳар Собир Раҳимов район Халқ маорифи бўлими ва 22-ўрта мактаб педагогика коллективи мактаб директорининг ўқув-тарбия ишлари бўйича ўринбосари Х. П. Парпиевага отаси

Парпи ТУРСУНБОЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент политехникуми коллективи техникум ўқитувчиси

Зокир Юнусович МИРЗАЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва пропаганда — 32-54-19; совет қурилиши ва халқ контроли — 32-54-34; саноат, транспорт ва алоқа — 33-08-74, 32-57-84; шаҳар хўжалиги, савдо ва маиший хизмат — 32-55-39, капитал қурилиши — 32-58-85; фан ва ўқув юртлари — 32-53-10; физкультура ва спорт, ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси — 32-55-32; маданият — 32-53-83; ахборот — 33-28-95; хатлар ва оммавий ишлар —33-29-70; иллюстрация — 32-55-37; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56-84; эълонлар — 33-81-42.

Р. 15870. Якшанбадан ташқари ҳар куни чиқади. Ички саҳифаларга 19.50 да қўл қўйилган. (График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим). А. 9236. Тиражи — 108.220. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10